

**ČESKÉ VYSOKÉ
UČENÍ TECHNICKÉ
V PRAZE**

**FAKULTA
BIOMEDICÍNSKÉHO
INŽENÝRSTVÍ**

**BAKALÁŘSKÁ
PRÁCE**

2017

**ROSTISLAV
MÍKA**

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

Fakulta biomedicínského inženýrství
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Analýza vývoje ochrany obyvatelstva a kapacit nouzového přežití
ve Středočeském kraji**

**The Analyse of protection development of inhabitants and
emergency survival in the Central Bohemian region**

Bakalářská práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva
Studijní obor: Plánování a řízení krizových situací

Vedoucí práce: Ing. Jiljí Gloser

Rostislav Míka

Kladno, květen 2017

Z a d á n í b a k a l á ř s k é p r á c e

Student: **Rostislav Míka**
Obor: Plánování a řízení krizových situací
Téma: **Analýza vývoje ochrany obyvatelstva a kapacit nouzového přežití ve Středočeském kraji**
Téma anglicky: The Analyse of Protection Development of Inhabitans and Emergency Survival in the Central Bohemian Region

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Předmětem bakalářské práce je analýza vývoje ochrany obyvatelstva v České republice a kapacit nouzového přežití, se zaměřením na Středočeský kraj.

Teoretická část bakalářské práce bude zaměřena na stručnou historii ochrany obyvatelstva v České republice, která bude rozdělena do několika částí v rámci historického vývoje. Dále platnými právními předpisy, které se týkají ochrany obyvatelstva.

Praktická část práce bude zaměřena na vývoj ochrany obyvatelstva ve Středočeském kraji od roku 1990 až do současnosti, včetně koncepce a její realizace. Data pro analýzu budou získána od vedoucích pracovníků Hasičského záchranného sboru zabývajících se touto problematikou.

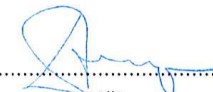
Seznam odborné literatury:

- [1] ŠILHÁNEK, Bohumil a DVOŘÁK, Josef , Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách, : Ministerstvo vnitra, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003, ISBN 80-86640-12-4
- [2] ŘEHÁK, David a Jana PUPÍKOVÁ, Ukrytí obyvatelstva v České republice, Ostrava: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), 2015, ISBN 978-80-7385-152-1
- [3] Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020: schválená usnesením vlády č. 165 ze dne 25. února 2008, -MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008, ISBN 978-80-7385-152-1
- [4] SNÁŠELOVÁ, Alena (ed.), Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015, Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003, ISBN 80-86640-13-2
- [5] Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030, MV-GŘ Hasičského záchranného sboru ČR, 2014, ISBN 978-80-86466-50-7

Zadání platné do: 11.09.2018

Vedoucí: Ing. Jiljí Gloser

.....
vedoucí katedry / pracoviště

.....
děkan

V Kladně dne 23.02.2017

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem Analýza vývoje ochrany obyvatelstva a kapacit nouzového přežití ve Středočeském kraji vypracoval samostatně pouze s použitím pramenů, které uvádím v seznamu bibliografických odkazů.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne 19.05.2017

.....
podpis

Poděkování

Touto cestou bych rád poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Jiljímu Gloserovi za jeho pomoc, jeho cenné rady a připomínky při zpracování této práce. Děkuji.

Abstrakt

Cílem mé bakalářské práce je analýza ochrany obyvatelstva v naší zemi se zaměřením na Středočeský kraj, se snahou zjistit její dostatečnost a možnosti jejího dalšího vývoje. Dále jsem provedl srovnání poznatků vedoucích služebních funkcionářů Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje, kteří se touto tematikou zabývají. Na základě získaných poznatků jsem provedl jejich vyhodnocení a uvedl svůj názor. Bakalářskou práci jsem rozdělil do dvou částí. První část práce je zaměřena na historii ochrany obyvatelstva a druhá část se zabývá vývojem ochrany obyvatelstva ve Středočeském kraji.

V teoretické části jsou uvedeny základní pojmy, právní předpisy, které jsou s touto problematikou spojeny a stručná historie vývoje ochrany obyvatelstva v České republice, která je rozdělena do několika částí v rámci historického vývoje a to od předválečného období, přes období studené války až do roku 1990.

V praktické části práce je problematika zaměřena na vývoj ochrany obyvatelstva ve Středočeském kraji od roku 1990 až do současnosti. Tato problematika je řešena formou sběru dat od služebních funkcionářů hasičského záchranného sboru České republiky, kteří se touto tematikou zabývají a za pomoci analýzy SWOT.

Získané výsledky a informace jsou zpracovány analýzou SWOT. Projednávaná témata byla řešena s pracovníky, kteří se zabývají problematikou ochrany obyvatelstva a jejich odpovědi budou v závěru shrnuty a vyhodnoceny.

Klíčová slova: ochrana obyvatelstva, hasičský záchranný sbor, mimořádná událost, civilní obrana, varování, evakuace.

Abstract

The aim of this bachelor thesis is to analyse the population protection in our country focusing on the Central Bohemian Region; its sufficiency and possibilities of its further development. In addition, I compared the pieces of knowledge of the professional chief functionaries of the Fire Brigade of the Central Bohemian Region who deal with this issue. On the basis of the knowledge gained, I made its assessment and stated my point of view. The bachelor thesis is divided into two parts. The first part of the thesis focuses on the history of the population protection and the second part deals with the development of the population protection in the Central Bohemian Region.

In the theoretical part, the basic concepts, legal regulations connected with this issue and a brief history of the development of the population protection in the Czech Republic are presented. The brief history is divided into several parts within the historical development, from the pre-war period, through the Cold War period up to the year 1990.

The practical part of this thesis is focused on the development of the population protection in the Central Bohemian Region from 1990 until present. This issue is solved by the SWOT analysis of the data collected from the chiefs of the Fire Brigade of the Czech Republic who deal with this issue.

The obtained results and information are elaborated in the form of discussions in which the discussed topics are debated with the workers who deal with the issue of the population protection, which is called a discussion. In the end, the results are summarized and evaluated

Key words: population protection, fire brigade, emergency, civil defence, warning, evacuation.

Obsah

1	Úvod	11
2	Současný stav	12
2.1	Historie.....	12
2.2	Vymezení základních pojmů	13
2.3	Právní předpisy a dokumenty nelegislativního charakteru.....	16
2.3.1	Právní předpisy	16
2.3.2	Dokumenty nelegislativního charakteru	19
2.4	Ochrana obyvatelstva do roku 1990	22
2.4.1	Ochrana obyvatelstva po vzniku ČSR do roku 1939	23
2.4.2	Ochrana obyvatelstva v průběhu 2. světové války (protektorát Čechy a Morava)	24
2.4.3	Ochrana obyvatelstva od roku 1945 do roku 1990	25
2.5	Ochrana obyvatelstva v ČR po roce 1990	27
2.5.1	Ochrana obyvatelstva, civilní ochrana v období od 1994 do 1999	30
2.5.2	Ochrana obyvatelstva, civilní ochrana v období od roku 1999 po současnost	31
2.5.3	Ochrana obyvatelstva zaměřená na improvizovanou ochranu.....	31
3	Cíl práce.....	33
4	Metodika	34
5	Výsledky.....	36
5.1	Vývoj ochrany obyvatelstva ve Středočeském kraji po roce 1990.....	36

5.1.1	Možná rizika ohrožení pro Středočeský kraj	36
5.1.2	Stručná charakteristika Středočeského kraje.....	40
5.1.3	Varování.....	41
5.1.4	Ukrytí	44
5.1.5	Preventivně výchovná činnost	48
5.1.6	Individuální ochrana	52
5.1.7	Evakuace.....	56
5.1.8	Nouzové přežití.....	60
6	Diskuze	65
7	Závěr	74
8	Seznam použitých zkratek.....	76
9	Seznam použité literatury.....	77
10	Seznam použitých obrázků.....	82
11	Seznamu použitých tabulek	83
12	Seznam Příloh	85

1 ÚVOD

Ve své práci chci ve stručnosti projít základy vzniku a průběh ochrany obyvatelstva v České republice od jejího vzniku až po současnost, tj. „Ochrana obyvatelstva v ČR, se zaměřením na Ochranu obyvatelstva ve Středočeském kraji“.

Téma bylo zvoleno v souladu s mým profesním zařazením u HZS a se zaměřením mého studia, což je předmět plánování a řízení krizových situací, který se touto tematikou zabývá. Tento důvod nebyl ovšem jediný. Při své práci (včetně soukromých aktivit), se setkávám s neznalostí občanů (včetně přátel) o tom, jak se chovat při vzniku náhlé mimořádné události.

Ochranu obyvatelstva je třeba chápat jako významnou oblast krizového řízení a plánování, za kterou odpovídá stát. Hlavním smyslem ochrany obyvatelstva jako celku, je ochrana a záchrana lidských životů, zdraví a majetku. I přes značné uvolnění v mezinárodně politické situaci, která nastala rozpadem bipolárního světa a snížení hrozby válečného konfliktu na našem území, narůstá význam ochrany obyvatelstva zejména v oblastech možných vzniků mimořádných událostí. Jedná se o hrozby průmyslových havárií, přírodních katastrofických událostí a možných hrozeb migračních jevů.

2 SOUČASNÝ STAV

2.1 Historie

Ukrytí lze považovat za základní lidský instinkt. Již od dávných dob měl člověk snahu se ukryvat v přírodních úkrytech, zejména v jeskyních, a později v objektech, které si sám postavil. Ve svých počátcích se člověk chránil před přírodními živly, dravou zvěří a možnými nepřáteli. V pozdějších dobách byl donucen pod vlivem ozbrojených konfliktů začít cíleně stavět stavby, které byly schopny zabezpečit ukrytí obyvatelstva (od prvních opevněných sídel až po moderní stavby zabezpečující ochranu před zbraněmi hromadného ničení).

Vzhledem k nehumánním dopadům válečných konfliktů na civilní obyvatelstvo byla ve druhé polovině devatenáctého století přijata pravidla upravující vedení válek a ochranu jejich obětí, které se nazývají mezinárodní humanitární právo. Mezi významné dokumenty upravující mezinárodní humanitární právo patří Haagské úmluvy, zejména Ženevské úmluvy a jejich Dodatkové protokoly. [1,2,15]

Ženevské úmluvy zahrnují pravidla, která by měla zajišťovat v průběhu ozbrojeného konfliktu ochranu osobám, které nejsou nebo nemohou být účastny bojů. Ženevské úmluvy z roku 1949 byly třemi Dodatkovými protokoly pozměněny a ve vztahu k ukrytí je zásadní Protokol I, ve kterém se řeší ochrana obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů. V tomto protokolu je specifikován pojem „civilní obrana“ jako plnění konkrétně uvedených humanitárních úkolů. Hlavním úkolem je ochránit civilní obyvatelstvo před nebezpečím a přitom

pomáhat, aby účinky nepřátelských akcí nebo pohrom nebyly fatální pro jejich přežití. Jeden z těchto úkolů je organizování a poskytování ukrytí. [1,2,15,27]

Postupný rozvoj lidské společnosti s sebou přinesl zvýšenou migraci venkovského obyvatelstva do měst a vznik velkých zastavěných aglomerací s velkou hustotou obyvatelstva. Tím je naše současná společnost vystavována celé řadě přírodních i společenských hrozeb. V oblasti přírodních hrozeb se jedná o meteorologické hrozby způsobující živelní pohromy, zejména povodně, zvláštní povodně, větrné smrště, sněhové kalamity a rozsáhlé požáry, a hrozby geologické s projevy svahových pohybů. V oblasti společenských hrozeb jsou v současnosti aktuální především technologické havárie, způsobující úniky nebezpečných látek, kriminální hrozby a v současné době rostoucí migrace obyvatelstva (způsobeno lokálními konflikty nebo ekonomickou migrací). [1,2,16]

V současné době je systém ukrytí obyvatelstva České republiky založen na improvizovaném ukrytí, tj. na využití přirozených ochranných vlastností staveb a reaguje na potřebu zajištění ochrany obyvatelstva při mimořádných událostech a krizových situacích nevojenského charakteru, zejména pak v zónách havarijního plánování a v místech s velkým počtem shromážděných osob.

2.2 Vymezení základních pojmů

Abychom byli schopni správně definovat, co je to ochrana obyvatelstva, musíme si nejdříve vysvětlit několik základních pojmů, které lépe pomohou pochopit mojí

bakalářskou práci. Do těchto pojmů jsem zahrnul i různé působení sil, které jsou způsobené lidskou činností, nebo přírodním faktorem.

Mimořádná událost – *„Je škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují živo, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.“* [8]

Antropogenní událost - Je vyvolaná mimořádná změna, která je způsobena chováním lidské populace a je jedno, jestli byla vyvolaná úmyslně či nikoliv.

Naturogenní událost - Je událost, která byla vyvolána přírodními vlivy (sesuvy půdy, prudké přívalové deště, zemětřesení apod.).

Evakuace obyvatelstva – *„ Jako jeden ze základních způsobů ochrany obyvatelstva, je souhrnem opatření zabezpečující přemístění (odsun) osob, hospodářského zvířectva a věcných prostředků (strojů, zařízení a materiálu) v daném pořadí priority, z ohroženého prostoru na jiné území.“* [9]

Ochrana obyvatelstva – *„Je podle zákona č.239/2000 Sb. Plnění úkolů civilní obrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.“* [9]

Ženevská úmluva z roku 1929 – *„O zacházení s válečnými zajatci a o zlepšení osudu raněných a nemocných armádách v poli.“* [15]

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – *„Vymezuje integrovaný*

záchranný systém (dále jen „ IZS“), stanoví složky IZS a jejich působnost a pravomoc státních orgánů

a orgánů územních samosprávních celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu (dále jen „krizové stavy“). Definiuje pojem ochrana obyvatelstva jako plnění úkolů civilní ochrany, zejména varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření k zabezpečení ochrany jeho života, zdraví a majetku.“ [18]

Krizová situace – *„Je mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu.“ [19]*

Kritická infrastruktura - *„Prostředky, systémy a jejich části, které jsou zásadní pro zachování nejdůležitějších společenských funkcí, zdraví, bezpečnosti nebo hospodářských či sociálních podmínek obyvatel a jejich narušení, nebo zničení by mělo závažný dopad na chod státu. Tvoří jí prvky, nebo systémy prvků.“ [20]*

Nouzové přežití obyvatel – *„Zabezpečení opatření nouzového přežití představuje souhrn činností a postupů věcně příslušných orgánů, dalších zainteresovaných subjektů a samotných občanů prováděných s cílem minimalizovat negativní dopady mimořádných událostí a krizových situací na zdraví a životy postiženého obyvatelstva.“ [21]*

Záchranné práce – *„ Jsou činností k odvrácení nebo omezení bezprostředního působení rizik vzniklých mimořádných událostí, zejména ve vztahu k ohrožení života, zdraví, majetku nebo životního prostředí, které vedou k přerušení jejich příčin.“ [8]*

Likvidační práce – „jsou činnosti odstranění následků způsobených mimořádnou událostí.“ [8]

Havárie – „ je mimořádná událost vzniklá v souvislosti s provozem technických zařízení a budov, při nakládání s nebezpečnými látkami a při jejich přepravě nebo při nakládání s nebezpečnými odpady.“ [8]

2.3 Právní předpisy a dokumenty nelegislativního charakteru

2.3.1 Právní předpisy

Legislativa ochrany obyvatelstva

V této části uvádím základní informace o zákonech, kterými se řídí ochrana obyvatelstva. V zákonech jsou uvedeny povinnosti a informace, jak se chovat při vyhlášení mimořádné události, nebo na její přípravu. Dále zde uvedu zákony pro působnost a pravomoc státních orgánů a působnost orgánů územních samosprávných celků a povinnosti právnických osob při přípravě na mimořádnou událost. Problematika ochrany obyvatelstva je řešena v zákoně 239/2000 sbírky o Integrovaném záchranném systému, který blíže definuji později.

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů – „Zajištění svrchovanosti a územní celistvosti České republiky,

ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot je základní povinností státu.“ [10]

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů – *„Tento zákon vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu (dále jen "krizové stavy").“ [11]*

Zákon o IZS, má tyto prováděcí předpisy:

Vyhláška vlády č. 328/2000 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému – *„Koordinací složek integrovaného záchranného systému (dále jen "složka") při společném zásahu se rozumí koordinace záchranných a likvidačních prací včetně řízení jejich součinnosti.“ [11,25]*

Vyhláška č. 380/2002 SB., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva – *„postup při zřizování zařízení civilní ochrany a při odborné přípravě jejich personálu.“ [11,25]*

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů – *„Tento zákon stanoví působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků a práva a povinnosti právnických*

a fyzických osob při přípravě na krizové situace, které nesouvisejí se zajišťováním obrany České republiky před vnějším napadením, a při jejich řešení a při ochraně kritické infrastruktury a odpovědnost za porušení těchto povinností.“ [11]

Zákon o krizovém řízení má tyto prováděcí předpisy:

Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení – „k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). Vláda nařizuje podle § 40 odst. 1 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 tohoto zákona. Označování, evidence, manipulace a ukládání písemností a jiných materiálů obsahujících zvláštní skutečnosti a postup při určování osob ke styku se zvláštními skutečnostmi.“ [11]

Zákon č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy – „Zákon upravuje přípravu hospodářských opatření pro stav nebezpečí, 1) nouzový stav, 2) stav ohrožení státu 3) a válečný stav 4) (dále jen "krizové stavy") a přijetí hospodářských opatření po vyhlášení krizových stavů.“ [11]

Zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů – „Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „hasičský záchranný sbor“) je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi¹⁾ a krizovými situacemi²⁾.“ [11]

Zákon č. 254/ 2001 Sb. o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) – „Účelem tohoto zákona je chránit povrchové a podzemní vody, stanovit podmínky

pro hospodárné využívání vodních zdrojů a pro zachování i zlepšení jakosti povrchových a podzemních vod, vytvořit podmínky pro snižování nepříznivých účinků povodní a sucha a zajistit bezpečnost vodních děl v souladu s právem Evropských společenství¹). Účelem tohoto zákona je též přispívat k zajištění zásobování obyvatelstva pitnou vodou a k ochraně vodních ekosystémů a na nich přímo závisících suchozemských ekosystémů.“ [12]

Zákon 224/2015 o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami, nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů – „Tento zákon zapracovává příslušný předpis Evropské unie¹) a stanoví systém prevence závažných havárií pro objekty, ve kterých je umístěna nebezpečná látka, s cílem snížit pravděpodobnost vzniku a omezit následky závažných havárií na životy a zdraví lidí a zvířat, životní prostředí a majetek v těchto objektech a v jejich okolí.“ [13]

2.3.2 Dokumenty nelegislativního charakteru

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015

Dne 22. dubna 2002 byla schválena koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015. Tato koncepce ochrany obyvatelstva, měla za cíl snížení dopadů mimořádných událostí na životy a zdraví obyvatel, na majetek a životní prostředí. Nosným prvkem ochrany obyvatelstva je dobře informovaný a sebevzdělaný občan. Jako první poskytuje občanovi pomoc při nenadálé události obec, zaměstnavatel, nebo složky integrovaného záchranného systému. K zabezpečení kvalitní připravenosti občana jsou státní orgány, orgány

samosprávních celků a zaměstnavatelé povinni poskytovat informace o možných ohroženích, připravovaných opatřeních a postupu při řešení následků mimořádných událostí. Koncepce do roku 2006 ukládala občanům, že by se měli informovat, sebevzdělávat a vynaložit snahu prohlubovat své znalosti. Zejména se jedná o znalost varovných signálů a zvládnutí provedení improvizované ochrany. Jako výkonné orgány by nám měly pomáhat orgány státu a orgány samosprávních celků. [3,16]

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020

Koncepce umožňuje občanům získávat informace pomocí webových stránek, na kterých naleznou potřebné rady, například jak se chránit před nepřízní naturogenních a antropogenních událostí. Dále však platí, že občan se má informovat a vzdělávat ve způsobech improvizované ochrany a zabezpečit sebe a své nejbližší okolí do příjezdu záchranářů. Tímto způsobem je schopen ochránit život, zdraví a majetek nejen svůj, ale i lidem ve svém okolí. Při ochraně před těmito naturogenních a antropogenních událostmi nám zpravidla pomáhají složky integrovaného záchranného systému, orgány obcí a zaměstnavatelé. Bohužel ještě dnes mnozí občané netuší, jaké práva a povinnosti mají. Tímto se dostávají do role pasivního objektu, který je zcela závislý na pomoci složek integrovaného záchranného systému. Obcím se postupně daří zabezpečovat základní opatření ochrany obyvatelstva a nouzového přežití. Ve snaze předejít velkým ztrátám na životech a majetku, musí obce vyvinout větší úsilí, které bude zaměřeno na osvětu spojenou i s improvizovanou ochranou pro obyvatele obcí a žáky školních zařízení. Právnické a podnikající fyzické osoby musí zabezpečovat přípravu a školení svých zaměstnanců na vznik mimořádné události. Ochrana

obytelstva bude i nadále zaměřena na minimalizaci negativních dopadů mimořádné události a krizové situace na obyvatele při nevojenského charakteru ohrožení. [4,28]

Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030

Koncepce má za úkol připravit vizi, která přesně nastaví úkoly pro její realizaci. Přitom si klade za cíl, větší zapojení občanů pro zvýšení jejich sebeochrany, informovanosti a vzdělávání. Dále pak má snahu o širší zapojení právnických a fyzických osob do přípravy na mimořádné události a krizové situace. Dalším bodem strategické priority je zvýšení odolnosti a ochrany prvků kritické infrastruktury. [5,24]

Pro větší efektivitu a ochranu obyvatelstva je nutné, aby se vzdělávání a výchova přizpůsobovala možným aktuálním hrozbám a z nich plynoucích následků. Tímto způsobem můžeme snížit počet nepřipravených obyvatel a zajistit tak menší ztráty na životech, zdraví, majetku a životním prostředí. [5]

Všechna opatření, která jsou uvedena ve zmiňovaných koncepcích ochrany obyvatelstva a zákonech, nám pomáhají, aby náš život byl bezpečnější. Přesto, že nás zákony a vyhlášky v mnoha případech omezují, mají za cíl nás chránit před nebezpečím mimořádných událostí a dnes velmi rozebíranými a aktuálními teroristickými útoky. [5]

Porovnání koncepcí ochrany obyvatelstva zaměřené na obyvatele

Při porovnání všech zmíněných koncepcí (koncepte ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015, koncepte ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020 a koncepte ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030) jsem došel k závěru, že koncepte stále poukazují na nedostatečnou připravenost obyvatelstva při zabezpečení vlastní ochrany. Bohužel stále převládá názor lidí, že se nemusejí o nic starat a že stát jim poskytne potřebnou ochranu. Tento názor má sice logické opodstatnění, ale občan by se měl umět o sebe postarat sám do příjezdu záchranářů, kteří mu poté poskytnou potřebnou pomoc. Aby mohlo dojít ke zkvalitnění připravenosti obyvatelstva, musí sám člověk chtít se sebevzdělávat a znát zásady improvizované ochrany. S touto přípravou nám pomáhají učitelé a složky integrovaného záchranného systému, kteří vystupují ve školních zařízeních a mají snahu naučit žáky, jak se správně chovat při nenadálé mimořádné události. Tuto činnost mají školy zakotvenou v učebním plánu. Zákonem je stanoveno šest výukových hodin za školní rok. [3,4,5]

2.4 Ochrana obyvatelstva do roku 1990

Výrazná pozornost ochraně obyvatelstva se začala uplatňovat až po ukončení 1. světové války a to v nově vzniklém Československu. V důsledku mohutného rozvoje všech druhů odvětví průmyslu a rozmachu letectva se hrozba leteckého útoku na civilní obyvatelstvo stala reálnější a to jak v oblastech bojové činnosti,

tak i mimo oblast bojů. Reálně stouplо i riziko možnosti použití nejen konvenčních, ale i chemických zbraní. [1,2]

2.4.1 Ochrana obyvatelstva po vzniku ČSR do roku 1939

Jako přímý důsledek hrozby válečného konfliktu byl 11. dubna 1935 schválen zákon č. 82 Sb., o ochraně a obraně proti leteckým útokům, tímto zákonem byla zřízena civilní protiletecká ochrana (CPO) a hlavním řízením bylo pověřeno Ministerstvo vnitra. [1,2,23]

V ČSR vzniklo v roce 1929 Ústředí obrany obyvatelstva, které prostudovalo možnosti protiletecké obrany obyvatelstva v našich podmínkách a přípravu její organizace. Základním stupněm podle tohoto zákona v ČSR byla obec (město) a obecní (městské) úřady garantovaly plnění všech úkolů a vytvářely podmínky pro součinnost soukromých organizací a jednotlivců. Tímto vznikl základ pro vznik Místních výborů obrany obyvatelstva, jejichž úkolem byla i příprava plánovacích dokumentů, respektujících místní podmínky. [1,2]

K uvedení zákona do praxe byly podle nařízení a směrnic Ministerstva vnitra zřízeny v jednotlivých městech poradní výbory CPO. Celý systém se soustředil na přípravu a zajišťování CPO v místech předpokládaného nepřátelského napadení, kdy se potenciální nebezpečí týkalo především velkých měst s koncentrovanou průmyslovou výrobou a dalšími důležitými zařízeními pro obranu státu. [1,2,16]

K zákonu č. 82/1935 Sb. se vztahovala celá řada vládních nařízení, která se zabývala zejména poskytováním daňových úlev při stavebních úpravách podkroví nebo sklepů domů za účelem vybudování úkrytů proti leteckým útokům, výrobou, opravami a prodejem ochranných masek, pořizováním těchto masek, povinnostmi obcí ve vztahu k zákonu č. 82/1935 Sb. a pořizováním prostředků první pomoci při leteckých útocích. [1,2,17]

Zákon o ochraně proti leteckým útokům spolu se souvisejícími zákony a uvedenými vládními zařízeními poskytovaly téměř vyčerpávající právní rámec pro fungování CPO jako organizace i jako opatření k ochraně obyvatelstva v důsledků nepřátelského vzdušného napadení. [1,2]

2.4.2 Ochrana obyvatelstva v průběhu 2. světové války (protektorát Čechy a Morava)

V období Protektorátu Čechy a Morava byla CPO prováděna s cílem udržení vysokého tempa válečné výroby a zachování pracovní síly. Z pohledu Německého práva byla CPO součástí pozemní obrany a jejím prioritním úkolem bylo chránit území před negativními následky nepřátelských leteckých útoků. Mezi hlavní úkoly CPO patřilo varování obyvatelstva protileteckou výstražnou službou, pomoc při eliminaci škod bezpečnostní a pomocnou službou, ochrana osob v průmyslových podnicích pro udržení nerušeného chodu závodní protileteckou ochranou a ochrana osob ve veřejných privátních objektech svépomocnou ochranou. [1,2,16]

2.4.3 Ochrana obyvatelstva od roku 1945 do roku 1990

Po skončení 2. světové války došlo k určitému uvolnění, které vyústilo ke snížení všech aktivit zabezpečujících ochranu obyvatelstva před vzdušným napadením. V letech 1946 – 1948 proběhla organizovaná likvidace protiletecké obrany, probíhalo odstraňování ochranných staveb, stávajících zařízení a všech zbylých organizačních struktur. Vývoj společnosti po únoru 1948 výrazně ovlivnil přístup k civilní obraně. Došlo k novému pojetí o obsahu civilní obrany, jejímu materiálnímu, technickému a personálnímu zabezpečení a byly vytyčeny principy její výstavby, za řízení Ministerstva vnitra.[1,2]

V roce 1951 byla v civilní obraně vymezena pevná organizační struktura, která byla tvořena vojenskou a nevojenskou částí (viz Vládní usnesení o civilní obraně z 13. července 1951). V rámci vojenské části došlo ke vzniku vojenských útvarů civilní obrany (vojáci v záchranných vojenských jednotkách byli příslušníky armády). Veškerá opatření a příprava civilní obrany byla zaměřována k ochraně civilního obyvatelstva, řídicích orgánů a národního hospodářství proti konvenčním zbraním a bojovým otravným látkám. Největší důraz byl položen na ochranu proti leteckému bombardování. [1,2]

Dne 15. 1. 1958 bylo přijato „Usnesení vlády Republiky československé č. 49 o civilní obraně Republiky československé“ s přílohou „Směrnice o civilní obraně Republiky československé“. Na základě tohoto usnesení plnila civilní obrana v letech 1958 - 1975 úkoly a opatření, spojené s ochranou obyvatelstva a národního hospodářství proti použití zbraní hromadného ničení v případě ozbrojeného konfliktu. Se změnou územně-administrativního uspořádání republiky

a se změnou názvu státu byl přijat zákon č. 40 o obraně Československé socialistické republiky, který obsahuje příslušná ustanovení týkající se civilní obrany. V roce 1968 se do činnosti civilní ochrany promítly změny, jež přineslo státoprávní uspořádání v roce 1968. [1,2]

Vzhledem k nastalým změnám byla civilní obrana dnem 1. ledna 1976 převedena z působnosti Ministerstva vnitra do působnosti Ministerstva národní obrany. Její další vývoj probíhal v souladu s obrannou doktrínou Varšavské smlouvy. [1,2]

V průběhu let 1975 až 1989 doznal tento systém pouze dílčích úprav, které reagovaly na změny ve společnosti. Postupně je věnována zvýšená pozornost problematice živelních pohrom a provozních havárií, ale stále zůstává hlavním cílem ochrana obyvatelstva za války a týlová podpora bojujících armád. [1,2]

Ukrytí je považováno za hlavní a perspektivní způsob ochrany obyvatelstva a jeho realizaci provádět diferencovaně podle předpokládaného stupně ohrožení jednotlivých míst. Podmínky pro ukrytí veškerého obyvatelstva v protiradiačních úkrytech připravovat již v míru. Je realizována výstavba stálých dvouúčelových úkrytů pro obyvatelstvo. [1,2]

Evakuace je považovaná i nadále za způsob ochrany ve stanovených lokalitách a její rozsah je upřesňován podle nárůstu ukrytí obyvatelstva ve stálých úkrytech. [1,2]

2.5 Ochrana obyvatelstva v ČR po roce 1990

Změny ve společnosti, které nastaly po roce 1989 se významně podílely i na civilní obraně. Veškeré prováděné změny byly zaměřeny na vytvoření moderního a funkčního systému ochrany obyvatelstva se zaměřením na civilní ochranu v mírových podmínkách. Došlo ke zrušení systému zvyšování odolnosti národního hospodářství a omezovaly se další činnosti se zaměřením na válku. Problematika civilní ochrany byla postupně začleňována do mezinárodních struktur v rámci Severoatlantické aliance a později i Evropské unie. [1,2,17]

Rozpadem ČSFR a vznikem České republiky 1. ledna 1993 došlo ke změnám i v civilní ochraně. Tou nejvýraznější změnou se stala změna pojmu civilní obrana na civilní ochranu. Dnem 31. prosince 1992 ukončil svoji činnost štáb CO ČSFR a jeho funkci převzal k 1. lednu 1993 štáb CO České republiky. K zabezpečení funkčnosti civilní ochrany a k provedení potřebné transformace bylo dne 17. března 1993 vydáno usnesení vlády České republiky, jehož nedílnou součástí jsou přílohy k Opatření civilní ochrany České republiky č. 126. Nový systém civilní ochrany byl řešen současně s novou koncepcí Armády České republiky. [1,2,15,16]

Rozkazem ministra obrany byl dnem 1. září 1993 zřízen Hlavní úřad Civilní ochrany ČR, který se stal orgánem Ministerstva obrany ČR pro výkon státní správy ve věcech civilní ochrany a současně nástupnickou organizací zrušeného Štábu CO ČR. [1,2,17]

Usnesením vlády ze dne 24. listopadu 1993 čl. 660, o právní úpravě zabezpečení výkonu státní správy ve věcech ochrany obyvatelstva v působnosti okresních

úřadů (magistrátů), byly ke konci roku 1993 zrušeny štáby civilní ochrany okresů a statutárních měst. Úkoly civilní ochrany převzaly okresní úřady a magistráty měst. [1,2]

V roce 1993 byly stanoveny zásady IZS, přičemž civilní ochrana je jedním ze základních prvků tohoto systému. V tomto systému sehrávají nezastupitelnou roli vojenské záchranné útvary civilní ochrany. [1,2]

V rámci probíhající transformace došlo v roce 1994 k významným změnám a to hlavně v možnosti použití záchranných útvarů civilní ochrany (dříve vojenských záchranných útvarů CO). Takto získaná oprávnění přešla z podřízení armády ČR do podřízení Hlavního úřadu CO ČR. Tímto opatřením byly naplněny Ženevské úmluvy z roku 1949. Současně s tím došlo k posílení samostatnosti civilní ochrany ČR v rezortu Ministerstva obrany. Zvýšila se odpovědnost orgánů civilní ochrany, to jest ochrany obyvatelstva a materiálních hodnot a možného vzniku krizové situace, který souvisí s válečným konfliktem. [1,2]

Hlavním úkolem záchranných útvarů CO byla jejich příprava k provádění záchranných a neodkladných prací s cílem poskytovat obyvatelstvu všestrannou péči, především za krizových situací a tím vytvářet podmínky pro jeho přežití. [1,2]

K zabezpečení těchto úkolů byla vydána „Směrnice Hlavního úřadu CO ČR pro uvádění vojenské části CO ČR do vyšších stupňů připravenosti“, s platností od 1. ledna 1994. [1,2]

Směrnice řešila a upravovala:

- regionální působnost záchranných útvarů (od roku 1997 záchranných a výcvikových základen) CO,
- dobu pohotovosti sil a prostředků,
- použití sil a prostředků,
- další perspektivy výstavby civilní ochrany. [1,2]

U záchranných útvarů CO byly vytvořeny základny humanitární pomoci, určené k poskytování základní pomoci obyvatelstvu postiženému následky mimořádných událostí formou nouzového ubytování (vybavené stanové tábory), ošacení, stravování a zdravotnického ošetření. [1,2]

V březnu 1994 projednala vláda koncepci civilní ochrany, kde stanoven úkol, vypracovat rámcovou koncepci ochrany obyvatelstva (ve spolupráci s dalšími odpovědnými rezorty – hospodářství, vnitra, zahraničí, zdravotnictví, školství). Toto rozhodnutí vlády bylo historickým předělem ve vývoji ochrany obyvatelstva v našich podmínkách. [1,2]

Koncepce se připravovala v těchto oblastech:

- varování a vyrozumění,
- kolektivní ochrany,
- individuální ochrany,
- vzdělávání. [1,2]

V letech 1995 – 1997 proběhl na vybraných základních a středních školách experiment Hlavního úřadu CO ČR (schválen Ministerstvem školství, mládeže tělovýchovy ČR), jehož cílem bylo ověřit možnost začlenění tématu „Ochrana člověka za mimořádných situací“ do vybraných vyučovacích předmětů. Z výsledků vyplynula opodstatněnost zařazení této učební tematiky do výuky počínaje rokem 1999. K tomu byla vydána metodická příručka obsahující návrh, jak připravit žáka na dopad následků živelních pohrom a mimořádných událostí způsobených lidskou činností. [1,2]

2.5.1 Ochrana obyvatelstva, civilní ochrana v období od 1994 do 1999

Období po roku 1994 bylo poznamenáno zvýšenou zahraniční aktivitou v oblasti civilní ochrany ČR. Rozvíjela se mezinárodní spolupráce v jednotlivých oblastech civilní ochrany. Česká republika uzavřela v tomto období mezivládní smlouvy se sousedními státy o vzájemné pomoci při katastrofách. Veškeré úsilí zahraničních aktivit vyvrcholilo přijetím ČR do NATO v březnu 1999 a tím také začlenění civilní ochrany do obdobných struktur v rámci aliance. [1,2,25]

Koncem devadesátých let došlo k prohloubení spolupráce CO ČR s veřejností v případě řešení mimořádných událostí. Byly uzavřeny (v rámci IZS) součinnostní smlouvy s Českým červeným křížem, Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska, Svazem civilní obrany a Svazem záchranných brigád kynologů ČR. [1,2]

2.5.2 Ochrana obyvatelstva, civilní ochrana v období od roku 1999 po současnost

K 1. lednu 2000 došlo k převodu Civilní ochrany od Ministerstva obrany pod Ministerstvo vnitra. Problematika ochrany obyvatelstva je řízena Ministerstvem vnitra – generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky. Vlastní převod civilní ochrany se uskutečnil po změně termínu (vládou) k 1. lednu 2001. Ochrana obyvatelstva je od tohoto termínu realizována v souladu s platnými zákony, tj. zákonem o IZS a zákonem o krizovém řízení. [1,2]

Dne 29. března 1999 byla schválena Vojenská strategie České republiky, podle které byly záchranné a výcvikové základny CO převedeny z působnosti Hlavního úřadu CO ČR do působnosti Armády České republiky. Záchranné a výcvikové základny CO byly dnem 1. ledna 2000 zařazeny do Velitelství sil územní obrany a postupně byly zrušeny. [1,2]

V zákonu o IZS jsou nastaveny a vymezeny úkoly, které mají za povinnost plnit hasičské záchranné sbory krajů, jednotlivá ministerstva, právnické a fyzicky podnikající osoby, orgány a obce. Tímto zákonem byl do našeho právního řádu zaveden pojem ochrana obyvatelstva. [1,2]

2.5.3 Ochrana obyvatelstva zaměřená na improvizovanou ochranu

Po roce 1990 došlo ke změně legislativy a k zaměření ochrany obyvatelstva na řešení mimořádných událostí nevojenského charakteru, jako např. ochrana před přírodními a antropogenními vlivy. Došlo k radikálnímu snížení výroby

ochranných masek pro tyto účely, postupnému snižování skladových zásob a rušení skladů, ve kterých byly skladovány prostředky určené k ochraně obyvatelstva. Se vzrůstajícím nebezpečím vzniku mimořádných událostí spojených s únikem nebezpečné chemické látky, vznikla nutnost najít způsob ochrany obyvatelstva za použití prostředků, které mohou občané najít doma. Tento problém je řešen takzvanou improvizovanou ochranou osob. Improvizovaná ochrana je postavena na principech připravenosti obyvatelstva mít schopnost si pomoci, a to až do příjezdu profesionálních složek, které mají na starosti naši ochranu. Improvizovaná ochrana je komplex opatření, jež nás učí jak se chránit. [1,2,26]

Naše legislativa v současné době nepočítá s poskytnutím ochranných prostředků v době míru (jedná se o průmyslové havárie). Za stavu ohrožení státu bude vládou zadána válečná výroba ochranných prostředků firmám, které je budou přednostně vyrábět. Tyto by byly vydávány v případě krizových stavů stav ohrožení státu nebo válečný stav. Občané mají možnost si ochranné prostředky pro vlastní potřebu zakoupit ve specializovaných prodejnách. [1,2]

Stát zabezpečuje při stavu ohrožení státu a válečném stavu výdej prostředků individuální ochrany pro tyto vybrané kategorie osob: [1,2]

- ochranné vaky pro děti do 1,5 roku,
- ochranné kazajky pro děti ve věku od 1,5 až 6 let,
- ochranné masky pro děti ve věku od 1,5 do 18 let,
- ochranné masky pro osoby, umístěné ve státních zařízeních, včetně jejich doprovodů. [1,2]

3 CÍL PRÁCE

Předmětem této bakalářské práce je posouzení stavu opatření ochrany obyvatelstva ve Středočeském kraji proti nebezpečí způsobenému mimořádnou událostí. Cílem práce je analýza zabezpečení varování, vyrozumění, ukrytí obyvatel, preventivně výchovná činnost, individuální ochrana, evakuace a nouzové přežití.

Teoretická část se zabývá historií ochrany obyvatelstva a to od vzniku samostatného Československa do současnosti. Dále zde uvádím právní předpisy a základní pojmy, které se touto problematikou zabývají.

V praktické části práce je provedena analýza zabezpečení ochrany obyvatelstva ve Středočeském kraji metodou SWOT analýzy. V analýze jsem se zaměřil na zjištění silných a slabých stránek systému a možný způsob jejich řešení, který jsem konzultoval se služebními funkcionáři HZS.

4 METODIKA

Ke zpracování této bakalářské práce byla použita jako výzkumný nástroj metoda SWOT analýzy, profesní zkušenost, dedukce a rozhovory s vedoucími služebními funkcionáři v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení u HZS kraje.

SWOT analýza:

SWOT analýza je zkratka z anglických slov a každé z těchto písmen nám určuje svoje vlastnosti. Písmeno S je v anglickém jazyce „STRENGTHS“ a u nás toto slovo znamená silné stránky, písmeno W „WEAKNESSES“ označuje slabé stránky, písmeno O „OPPORTUNITIES“ znamená příležitosti a poslední písmeno T nám ukazuje „HROZBY“.

Profesní zkušenost:

Význam profesní zkušenost nám udává činnost, pracovní pozici, kde jsme zařazeni, kde můžeme získat nějaké informace, a proto profesní zkušenost byla jednou ze součástí tvorby této práce.

Dedukce:

Dedukcí označujeme myšlenkový pochod, který nám na základě zkušeností a získaných informací pomáhá dojít k závěru. Takto získané informace jsme schopni dokázat. Touto formou byly zpracovány výsledky a závěr práce.

Rozhovory:

Rozhovory jsou získané informace a data, které jsme schopni obdržet a zpracovat od ostatních lidí. Takto získaná data mají formu verbální. Získané rozhovory byly použity při tvorbě této práce. Při rozhovorech s vedoucími pracovníky byly rozebírány otázky související s řešenou problematikou. Tázání byli všichni vedoucí služební funkcionáři HZS kraje, kteří se danou problematikou zabývají. V mnoha otázkách se shodují a pouze v několika případech se názorově rozcházejí. Vše bude řešeno v bodě diskuze.

SWOT analýza

Cílem této analýzy je zjištění silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb. Silné stránky můžeme označit jako klady dosažených cílů. Slabé stránky můžeme zase označit za možné riziko, které nás může ohrozit. Příležitost nám dává prostor na zlepšení svých nedostatků. Hrozbou můžeme označit vše, co by nás mohlo ohrozit. Dalo by se říci, že hrozba a slabá stránka mají podobné vlastnosti. Oba tyto pojmy nás ohrožují.

Ve výsledcích uvádím tabulky, kde pomocí váhy vyjadřuji důležitost jednotlivých položek. Bodování bude v rozmezí od 5 do 1, kde číslo 5 bude nejvyšší hodnota daného hodnocení a číslo jedna vyjadřuje, že v této oblasti by mělo dojít ke zlepšení.

5 VÝSLEDKY

5.1 Vývoj ochrany obyvatelstva ve Středočeském kraji po roce 1990

Vývoj ochrany obyvatelstva v devadesátých letech prošel zásadními změnami, které nás posunuly vpřed. Tento obrat k „lepšímu“ nás nasměroval do realizace změn, které souvisí s ochranou obyvatelstva a spolu s Evropskou unií jsme se zapojili do změn ochrany před průmyslovými haváriemi a možnými živelnými pohromami. Tento vliv působil na změnu mnoha zákonů, které se touto problematikou zabývají. Středočeský kraj na tuto situaci reagoval, ve zpracovaném Havarijním plánu kraje, kde byla nově přehodnocena analýza rizik a upřesněny plány konkrétních činností.

5.1.1 Možná rizika ohrožení pro Středočeský kraj

Česká republika, stejně jako ostatní země se střetává s vrtochy počasí, které nám způsobuje příroda. Jedná se především o povodně, nebo jiné události, které způsobují škodu na majetku a ohrožují zdraví lidí. Bohužel tyto události nejsou jediné, se kterými se můžeme setkat. Protože nelze zastavit vědeckotechnický pokrok a díky nešťastným událostem a chybám lidí se čím dále, tím častěji projevují antropogenní hrozby. Jsou to mimořádné události, které způsobuje svoji činností člověk.

Středočeský kraj se nachází ve středu České republiky a protékají jím významné vodní toky, které v uplynulých letech způsobily několik povodní s velkými materiálními škodami. Při řešení povodní zasahovaly základní i ostatní složky IZS. Jako příklad ostatních složek IZS mohu uvést pomoc Armády České republiky při události většího rozsahu. Středočeský kraj není jen zemědělská oblast, ale nachází se v něm celá škála odvětví průmyslu s převahou chemického, který by mohl ohrozit obyvatele na zdraví nebo životech při nastalé krizové situaci. Dále je hrozbou pro kritickou infrastrukturu, která by při své nefunkčnosti mohla mít vážné následky pro celé Čechy. Mohlo by např. dojít k výpadkům elektřiny a dopravy (a s tím spojeného zásobování potravinami a pitnou vodou). Kdybychom vzali tu nejhorší možnou variantu, tak následky by mohly zaznamenat i ostatní státy Evropy. Tato událost by mohla mít charakter řetězové reakce a tím by došlo k narušení evropské kritické infrastruktury. Může se to zdát přehnané, ale mimořádná událost nepůsobí jen v místě svého vzniku. Nebylo by poprvé, kdy povodeň ve Středočeském kraji způsobila katastrofu v jiném kraji, nebo i v jiné zemi. Zde bych chtěl uvést jen některá ohrožení, které mohou postihnout střední Čechy, přičemž vycházím z platné legislativy se kterou je spojena řešená problematika. Zejména se jedná o zákony: zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška vlády č. 328/2000 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému, vyhláška č. 380/2002 SB., k přípravě a provádění úkolů ochrany obyvatelstva, zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 241/2000 Sb. o hospodářských opatřeních pro krizové stavy, zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky

a o změně některých zákonů, Nařízení vlády č. 462/2000 Sb., k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), pokyn generálního ředitele HZS ČR ze dne 11. 2. 2010 k realizaci opatření nouzového přežití obyvatelstva v působnosti HZS ČR, Zákon 224/2015 o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami, nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Dále budu používat získané poznatky a vědomosti z mého povolání, které je hasič-záchranář a z přednášek, kde tato problematika byla probírána v několika předmětech. Všechny zmíněné zákony souvisí s ostatními následujícími kapitolami. V této kapitole a v diskuzi jsou zmíněny rozhovory s krizovými pracovníky, se kterými jsem řešil následující otázky:

- myslíte si, zda je dostatečné varování a vyrozumění na území Středočeského kraje,
- znají obyvatelé principy improvizované ukrytí a jsou schopni reagovat na varovné signály,
- znají lidé improvizovanou ochranu a vědí, jak ji použít,
- jak jsou obyvatelé seznamováni s možným ohrožením, jsou starostové a subjekty v oblasti Havarijního plánování schopni správně informovat obyvatele o možném ohrožení,
- myslíte, že při mimořádné události bude převládat řízená, nebo samovolná evakuace a za jakých podmínek bude jaká z nich probíhat,
- jsou materiály nouzového přežití u HZS ČR dostačující pro zabezpečení evakuovaných obyvatel.

Všechny výše zmíněné otázky, jsou řešeny v dalších podkapitolách a odpovědi s tím spojené mi pomohly upřesnit danou problematiku.

Katastrofy naturogenního původu:

- povodeň přirozená,
- povodeň přívalová,
- extrémní dlouhodobé sucho,
- migrační vlna velkého rozsahu,
- epidemie,
- narušení dodávek elektrické energie velkého rozsahu,
- únik nebezpečné chemické látky.

Jak sem již uvedl, tak ve Středočeském kraji se nachází velká rozmanitost průmyslu, který může ohrožovat obyvatele a to zejména v těchto průmyslových odvětvích:

- strojírenství (Mělník, Kolín, Neratovice, Benešov),
- chemický průmysl (Neratovice, Kolín, Poděbrady),
- potravinářský průmysl (provozy, které využívají velkoobjemové chladicí zařízení),
- pozůstatky po důlní činnosti (Kladno, Příbram, Rakovník).

Celkem je na území Středočeského kraje 30 provozovatelů zařazených do skupiny „B“ podle zákona č. 224/2015 Sb., které mají stanovenou zónu havarijního plánování a 20 provozovatelů zařazených do skupiny „A“ dle toho jistého zákona.

Mimořádné události (přírodní katastrofy i katastrofy způsobené lidskou činností) mohou ohrozit i zemědělskou výrobu. Při takových událostech dochází

ke kontaminaci půdy chemickými látkami (při povodních) nebo spadem uniklých nebezpečných látek z průmyslových podniků. Samotné povodně mohou navíc způsobit masivní splavení úrodné zeminy (odplavení výživného humusu), čímž je zničena zemědělská půda a v jiných oblastech dochází k náplavám takto odplavených zemin. V takto zasažených lokalitách se musí provádět velmi náročné dlouhotrvající rekultivační práce.

5.1.2 Stručná charakteristika Středočeského kraje

Česká republika je členěna do 14 krajů. Středočeský kraj se svojí velikostí řadí mezi největším a nejlidnatějším kraje. Kraj svým tvarem zcela obklopuje hlavní město Prahu a po svém obvodu sousedí s kraji Libereckým, Královéhradeckým, Krajem Vysočina, Pardubickým, Plzeňským, Ústeckým a Jihočeským. Krajem protékají řeky Vltava, Labe, Berounka a Sázava, které mohou ohrožovat obyvatele vznikem povodní při větších dešťových srážkách.

Podnebí ve Středočeském kraji je podobné jako v celé republice. Dalo by se říci, že srážky ve většině případů jsou v optimální stupnici. Celý kraj patří spíše do mírného podnebního pásma, kde se střídají čtyři roční období (jaro, léto, podzim a zima).

Z hlediska územního uspořádání je Středočeský kraj tvořen okresy Rakovník, Benešov, Beroun, Kolín, Kladno, Kutná Hora, Mělník, Nymburk, Mladá Boleslav, Praha-východ, Praha-západ a Příbram. Dále je území kraje rozděleno na 26 správních obvodů ORP.

5.1.3 Varování

Připravenost obyvatelstva na nežádoucí účinky mimořádné události je velmi sofistikovaná a důležitá záležitost. V posledních letech nás takovéto události sužují stále častěji a bohužel ze statistik vyplývá, že tento faktor má rostoucí tendenci. Ať už se jedná o povodně, sesuvy půdy, průmyslové havárie a podobně, musíme být na všechny katastrofy připraveni a vědět si rady. Kvalitní příprava záchranných složek, pracovníků krizového řízení a také obyvatelstva nám může pomoci překonat strach při poskytování pomoci lidem, kteří ji potřebují.

Abychom mohli být připraveni, musíme získat znalosti a informace, které nám budou pomáhat zejména při zvládnutí následků mimořádné události. Zejména se jedná o poskytování svépomoci a vzájemné pomoci, která je velmi důležitá především v prvních okamžicích nastalé události až do příjezdu pomoci, která je složena z profesionálních záchranářů. Bohužel i dnes přes různá informační zařízení jako je internet a televize, se někteří lidé domnívají, že o jejich ochranu se má postarat stát. Tito lidé mají pravdu jen z části, Opatření, která byla přijata orgány státní správy a samosprávy by měl znát každý, kdo se na zasaženém území nachází.

Nejdůležitější úlohu v ochraně obyvatelstva má informování obyvatelstva o možném riziku a toho lze docílit včasným varováním. Za tímto účelem je generální ředitelství HZS zajišťován a provozován jednotný systém varování a informování. HZS kraje využívá infrastrukturu jednotného systému varování k aktivaci koncových prvků varování obyvatelstva před hrozícím nebezpečím a pro svolání členů jednotek požární ochrany. V místech, která nejsou pokryta

varovným signálem, provádí obecní úřad náhradní způsob varování. Základní prvky jednotného systému varování jsou vysílací centra, zadávací terminály a koncové prvky varování.

Účelem varování je bezprostřední upozornění obyvatelstva na vzniklé nebezpečí. Pro tento účel byl stanoven varovný signál „Všeobecná výstraha“, který tvoří kolísavý tón sirény, který zní po dobu 140 sekund a může být vyhlášen třikrát za sebou ve tříminutových intervalech. Po zaznění sirény s varovným signálem by měla následovat tísňová informace, tedy verbální zpráva, aby občané věděli, na jaký druh mimořádné události se mají připravit. Vzhledem k tomu, že ve Středočeském kraji a nejen zde, je více rotačních sirén než těch elektronických, které jsou schopny po zaznění tónu sdělit mluvenou informaci, musí starostové obcí řešit jiný způsob předání verbální tísňové informace obyvatelstvu. Díky nedostatku elektronických sirén musí do oblastí, kterým hrozí nebezpečí účinků mimořádné události jezdit hasiči, policie a starostové s technickými prostředky, které jim umožňují sdělit informaci o dalším vývoji situace. Je to sice o něco pomalejší způsob, ale zatím vždy fungoval. HZS kraje se snaží o další zkvalitnění a budování koncových prvků varování s využitím programu Životního prostředí v programovém období 2014 – 2020, která mají za cíl podporu preventivních protipovodňových opatření. Protože se ale jedná o velké množství těchto koncových prvků varování, tak to nějaký čas ještě potrvá.

Na území Středočeského kraje je namontováno celkem 791 koncových prvků varování, které pokrývají oblasti s možností úniku nebezpečné látky a ohrožené povodněmi. Dále mohu konstatovat, že obyvatelé těchto oblastí prokázali dobrou

znalost činností na varovný signál a toto bylo prověřeno i v praxi. Toto se mi jeví jako silná stránka systému. Naopak fakt, že pouze jedna pětina koncových prvků je schopna po varování následně předat tísňovou informaci se mi zdá jako slabá stránka systému.

Tabulka 5.1 - Silné stránky varování

Silné stránky	Váha pozitiv
V ČR je velké množství koncových prvků varování	5
Lidé jsou schopni rozpoznat tóny varovných signálů	4

Tabulka 5.2 - Slabé stránky varování

Slabé stránky	Váha negativ
Koncové prvky varování jsou většinou rotační a nedokážou předat verbální zprávu	3
Koncové prvky varování nejsou vybavené záložními zdroji energie	5

Tabulka 5.3 - Příležitosti varování

Příležitosti	Váha zlepšení
Více finančních prostředků do systému	5
Instalace záložních zdrojů napájení	5
Použití moderních mobilních prostředků varování	5

Tabulka 5.4 - Hrozby varování

Hrozby	Váha hrozeb
Nefunkčnost systému varování	5
„Hluchá“ místa v pokrytí varovným signálem	4

5.1.4 Ukrytí

V souvislosti s otázkou ochrany obyvatelstva ukrytím v případě vzniku mimořádných událostí s únikem nebezpečných škodlivin (jedná se například o chlór, amoniak, formaldehyd a kyanovodík), je využití přirozených ochranných vlastností staveb jako prioritní. Občanům se doporučuje ukrytí improvizovaným

způsobem za využití ochranných vlastností budov, přičemž by měly být dodrženy tyto zásady:

- nevyužívat k ukrytí suterénní prostory,
- zůstat v co nejvyšších patrech budovy v místnosti odvrácené od místa vzniku mimořádné události,
- vypnout klimatizaci, ukončit větrání místností,
- utěsnit vhodným způsobem dveře a okna.

Při mimořádných událostech spojených s únikem nebezpečných látek (často ze zásobníků, cisteren, přepravních potrubí apod.) dochází k víření prachových částic, které na sebe váží toxické škodliviny a tím k zamoření velkého území, které probíhá ve velice krátké době. Z tohoto důvodu je nereálné ukrytí obyvatel ve vybudovaných stálých úkrytech. Současný úkrytový fond na území kraje zahrnuje stálé tlakově odolné úkryty v počtu 147 ks. Jejich rozmístění na území kraje je nerovnoměrné a to převážně na území velkých měst jako např.: Kladno, Mladá Boleslav, Příbram, Kolín a Beroun. Vzhledem ke skutečnosti, že největší ohrožovatele na území Středočeského kraje (jako příklad lze uvést Lučební závody Draslovka Kolín, Spolana Neratovice nebo Crystal Bohemia Poděbrady), se nachází prakticky v centru těchto měst je důležité kvalitní zpracování Vnějších havarijních plánů těchto subjektů a znalost obyvatel, jak se v zónách havarijního plánování chovat, pokud zazní varovný signál. Rozhodující úlohu tady sehrává znalost zásad improvizované ochrany a improvizovaného ukrytí, které by mohlo v některých případech předcházet řízené evakuaci z míst ohrožených nebezpečnými látkami.

Za ukrytí obyvatel na území obcí odpovídají starostové obcí. Orgány obcí ve spolupráci s HZS kraje provádějí již v době mimo krizové stavy vytipování objektů a prostorů vhodných pro budování improvizovaného ukrytí.

Právě kvalitně zpracované Vnější havarijní plány s propracovaným systémem varování, stanovením evakuačních tras a informovaností o chování obyvatel, vytváří podmínky pro úspěšné zvládnutí mimořádné události. Velice důležitou roli zde sehrává profesionální přístup složek IZS a krizových pracovníků samosprávy. Naopak jako slabou stránku vidím, že ne všichni občané problematiku improvizované ochrany a ukrytí znají a jsou ochotni se podřídit pokynům složek IZS.

Tabulka 5.5 - Silné stránky ukrytí

Silné stránky	Váha pozitiv
Kvalitně zpracované vnitřní a vnější havarijní plány	5
Jediné opatření ochrany obyvatelstva, pokud již nelze provést evakuaci	5
Dobře nastavené složky IZS	5

Tabulka 5.6 - Slabé stránky ukrytí

Slabé stránky	Váha negativ
Lidský faktor – neznalost zásad improvizovaného ukrytí	4
Nejsou k dispozici funkční stálé úkryty	2

Tabulka 5.7 - Příležitosti ukrytí

Příležitosti	Váha zlepšení
Příprava zaměstnanců (prevence) ze strany právnických osob	4
Větší osvěta obyvatelstva	4

Tabulka 5.8 - Hrozby ukrytí

Hrozby	Váha hrozeb
Mimořádné události s únikem nebezpečných látek	5
Nepřipravenost obyvatelstva	4

5.1.5 Preventivně výchovná činnost

Po roce 1989 došlo ke zrušení zákona č. 73/1973 Sb. o branné výchově. Díky zrušení tohoto zákona byla zrušena výuka všech předmětů s touto tematikou spojená. Slabou stránku vidím ve zrušení této výuky, protože jak učitelé, tak i žáci neměli možnost se seznámit s různými riziky, se kterými se mohli potkat v běžném životě. Jde především o dopravní nehody, poskytování první pomoci, požáry a další mimořádné události s tím spojené. Bohužel většina dnešních žáků nemá vůbec žádné ponětí, jak by se v danou chvíli měla zachovat. V roce 1999 byla snaha obnovit „brannou výchovu“, ale dostalo se jen na vydání metodické příručky a výukového filmu, který byl hlavně směřován pro vzdělávání učitelů.

Nyní bych chtěl poukázat na fakt, že v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších změn a doplňků, je přímo dána povinnost hasičskému záchrannému sboru zabezpečovat preventivně výchovnou, propagační a ediční činnost. Současně musím říct a mohu k tomu přistoupit z profesionální stránky, protože pracuji jako profesionální hasič, že se tak opravdu děje. Žáci na základních

školách jsou seznamováni s prevencí v oblasti, která se zabývá požární ochranou, kterou chodí přednášet lidé z prevence a hasiči z výjezdu.

Pro práci s dětmi má HZS Středočeského kraje připraveno 53 proškolených instruktorů, kteří prošli programem HASÍK CZ a jsou primárně určeni pro práci s dětmi druhých až šestých tříd. Činnost instruktorů je zaměřena na předávání praktických rad dětem formou her a názorných pomůcek, které si děti mohou odnést domů a poslouží i jako zdroj informací pro rodiče.

Ve Středočeském kraji se k této problematice přistupuje velice zodpovědně, a to formou výuky, kdy připravení hasiči provádí výuku spojenou s praktickými ukázkami. Na požární stanice rovněž přijíždí žáci ze škol a předškolních zařízení, aby se dozvěděli, jak vypadá technika a vybavení hasičů. Dětem se formou hry vysvětluje, jak se mají zachovat při nehodě, nebo jiném typu mimořádné události. Dalším způsobem výuky je návštěva příslušníka HZS kraje přímo ve škole, kde děti seznamuje s teoretickou částí a poukazuje na to, jak si připravit improvizovanou ochranu. Děti ve školkách a na základních školách výuka hrou baví, ale jejich starší kamarádi na druhém stupni a středních školách o tuhle problematiku již tak velký zájem nemají a spíše si myslím, že je tím otravujeme.

Jak jsem již uvedl, ochranu obyvatelstva řeší koncepce do roku 2020 s výhledem do roku 2030. Cílem je snaha více zapojit civilní obyvatelstvo do realizace sebeochrany, která by je měla pomoci lépe připravit, nebo chránit před nežádoucími účinky nenadálé mimořádné události. V 70. a 80. letech minulého století byla rizika spojena ochranou obyvatel zaměřená na otázky

studené války (použití zbraní hromadného ničení). Dnes jsou rizika zpravidla spojována s únikem nebezpečné látky a přírodními katastrofami, což vyžaduje, aby se obyvatelé sami vzdělávali, jak se chovat při mimořádné události. Proto, jak jsem výše zmiňoval, vznikla potřeba znovu řešit preventivně výchovnou činnost, která bude šířit osvětu, jak postupovat v případě mimořádné události, a to především svépomocí každého z nás.

Cíl byl sice stanoven, ale slabou stránkou jsou finanční prostředky k jeho realizaci, které nejsou dostatečné. Především je nedostatek pracovníků, kteří mohou tuhle problematiku vyučovat. Proto by bylo dobré posílit finance na prevenci a tím v budoucnu ušetřit nemalé peníze za „zbytečné“ dovybavení, doškolení lidí. Sice se do škol vrátila výuka, žáci navštěvují požární stanice, ale je to dostačující?

Tabulka 5.9 - Silné stránky v preventivně výchovné činnosti

Silné stránky	Váha pozitiv
Preventivně výchovná činnost vrácena do škol a zaměřena na nejmladší generaci	5
Dostatečný potenciál personálu zabývajících se preventivně výchovnou činností	4

Tabulka 5.10 - Slabé stránky v preventivně výchovné činnosti

Slabé stránky	Váha negativ
Nenaplnění rámcových vzdělávacích programů	4
Nezájem ze strany ekonomicky aktivní populace	4

Tabulka 5.11 - Příležitosti v preventivně výchovné činnosti

Příležitosti	Váha zlepšení
Vyšší finanční prostředky na preventivně výchovnou činnost	5
Příprava lektorů	3

Tabulka 5.12 - Hrozby v preventivně výchovné činnosti

Hrozby	Váha hrozeb
Nepřipravenost obyvatelstva na mimořádné události	4
Zvýšená hrozba negativních dopadů mimořádné události na obyvatelstvo	4

5.1.6 Individuální ochrana

Historicky je vývoj prostředků individuální ochrany (PIO) úzce spjat s vývojem a prvním použitím prostředků hromadného ničení, které se datuje do období 1. světové války. K zásadnímu zlomu v oblasti individuální ochrany dochází se vznikem civilní obrany v padesátých letech minulého století, kdy byl položen důraz na ochranu proti leteckému bombardování a proti bojovým otravným látkám. Výhledově do roku 1990 se předpokládalo 100% zabezpečení všech skupin obyvatelstva s tím, že prioritně budou PIO vybaveny nevojenské síly civilní obrany, děti do 15 let, pracovníci výrobní sféry a ostatní obyvatelstvo velkých aglomeračních celků.

Zásadní změna v náhledu na civilní ochranu nastala po roce 1989 a s tím následné začleňování naší republiky do evropských a euroatlantických struktur a tím také zásadní změny v pojetí ochrany obyvatelstva. Vyvrcholením tohoto procesu bylo přijetí tzv. krizové legislativy v roce 2000 a s tím spojené

začlenění civilní ochrany z rezortu Ministerstva obrany do rezortu Ministerstva vnitra. Stav zabezpečení PIO byl porovnán s ostatními evropskými zeměmi a byl zastaven proces další výroby těchto prostředků. Byla provedena revize využitelnosti PIO a na základě usnesení vlády č. 417 ze dne 22. dubna 2002 ke koncepci ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015 bylo rozhodnuto o odsunu materiálu civilní ochrany od právnických osob a podnikajících osob do skladů Základny logistiky HZS ČR. Proces odsun materiálu civilní ochrany od organizačních složek státu, státních organizací, obcí, právnických osob a podnikajících fyzických osob byl ukončen v roce 2004. Pro představu o náročnosti tohoto úkolu uvádím, že na území Středočeského kraje bylo k 1. 1. 2004 celkem 859 míst s uskladněným materiálem CO v hodnotě 57 083 970,- Kč. Tato místa uskladnění materiálu CO byla především u obecních úřadů a v základních školách.

Stažením materiálu CO od ochraňovatelů (kteří se mimochodem ne vždy chovali k uloženému materiálu jako správní hospodáři) se pomalu u obyvatelstva začala rodit myšlenka, jak tedy bude chráněno v případě průmyslových havárií, nebo po teroristickém útoku (tyto úvahy se intenzívně řešily zvláště po 11. září 2001). Odpověď na tyto myšlenky byla zakotvena do zákona č. 239/2000 Sb. o IZS a jeho prováděcí vyhlášky č. 380/2002 Sb., ve které se ustanovení § 17 uvádí, že při mimořádných situacích s výronem nebezpečných škodlivin se využívají prostředky improvizované ochrany očí, povrchu těla a dýchacích cest. Tyto prostředky si musí občané připravit sami svépomocí a z dostupných prostředků, tyto nahrazují standardní PIO. Na tuto situaci rovněž reagují orgány krizového řízení ORP, které na svých webových stránkách touto problematikou

zabývají, a poskytují potřebné informace obyvatelstvu. Tuto povinnost mají rovněž provozovatelé zařazení do skupiny „B“ ve vztahu k havarijní připravenosti, informování veřejnosti a preventivně výchovné činnosti v zóně havarijního plánování. Ve Středočeském kraji je registrováno 28 provozovatelů nebezpečných látek zařazených do skupiny „B“ a 20 provozovatelů zařazených do skupiny „A“.

Zvláště je této problematice věnována pozornost ve městech, kde jsou stanovené zóny havarijního plánování provozovatelů objektů nebo zařízení zařazených do skupiny B podle zákona o prevenci závažných havárií, např. Kolín, Neratovice, Poděbrady a Kralupy nad Vltavou.

Individuální ochrana, je specifická činnost, kde obyvatelé mají za cíl se chránit proti účinkům mimořádné události, jakou jsou průmyslové havárie a podobné katastrofy. Zde vidím silnou stránku v možnosti si vyrobit vlastní individuální ochranu z věcí, které mám dostupné. Ale s tímto souvisí i problém, že obyvatelé netuší, jak si danou ochranu vyrobit. Proto se znovu musím odvolat na preventivně výchovnou činnost, která by tuto problematiku měla vyučovat.

Tabulka 5.13 - Silné stránky individuální ochrany

Silné stránky	Váha pozitiv
Možnost využití improvizovaných i průmyslově vyráběných PIO	5
Samostatnost před poskytnutím pomoci ze strany složek IZS	5

Tabulka 5.14 - Slabé stránky individuální ochrany

Slabé stránky	Váha negativ
Nedostatečná ochrana improvizovaných PIO před účinky nebezpečných látek	4
Vysoké náklady na pořízení průmyslově vyráběných PIO	5

Tabulka 5.15 - Příležitosti individuální ochrany

Příležitosti	Váha zlepšení
Příprava obyvatelstva (prevence)	4
Pořízení průmyslově vyráběných PIO do osobního vlastnictví fyzických osob	5
Zkvalitnění výuky ochrany ve školách	4

Tabulka 5.16 - Hrozby individuální ochrany

Hrozba	Váha hrozeb
Neznalost praktického použití PIO	4
Stát nebude do budoucna garantovat PIO pro žádnou skupinu obyvatelstva („nulová“ varianta)	5

5.1.7 Evakuace

Pojem evakuace je již známa od pradávna. Slovo evacuatio bylo známo již v mrtvém jazyce našich předků. Toto slovo má mnoho českých ekvivalentů

jako, vyklizení, opuštění místa, opuštění prostoru a podobně. Je vlastně jedno, jestli evakuace byla spojena s nájedzy vojáků, nebo epidemií, přírodní pohromou, nebo dnes spojeno s různými antropogenními katastrofami, které se bohužel objevují čím dál tím častěji. A také nemůžeme zapomenout i na možnost teroristických útoků, které by nás mohly ohrožovat. Když to shrneme, tak evakuace je poslední způsob, jak zachránit životy a možná i naší celou společnost.

Na území Středočeského kraje se nejčastěji setkáváme s povodněmi, vichřicí, sněhovými lavinami, požáry, sesuvy půdy a různými průmyslovými haváriemi. Z hlediska prostoru, času a způsobu provedení rozlišuje tyto typy evakuace: objektová nebo plošná, krátkodobá nebo dlouhodobá, přímá nebo s ukrytím, samovolná nebo řízená.

V bakalářské práci se zaměřuji na ty způsoby evakuace, se kterými jsem měl možnost se při své práci setkat. Krátkodobá evakuace nevyžaduje dlouhodobé opuštění domova a s tím i spojené náhradní ubytování. Zejména se jedná o pomoc v rozsahu do 24 hodin od zahájení. Zde si můžeme představit podávání teplých nápojů a krátkodobého poskytnutí přístřeší. Dlouhodobá evakuace je opatření, které vyžaduje opuštění domova na více jako 24 hodin. Pro obyvatele, kteří jsou postiženi touto mimořádnou událostí a nemají možnost náhradního ubytování např. u známých, chatě apod. je připraveno nouzové ubytování, které se většinou nachází v ubytovnách, tělocvičnách a školách, které nejsou bezprostředně ohrožené mimořádnou událostí.

Z mých poznatků a zkušeností mohu jen dodat, že ve středních Čechách dochází ve většině případů k samovolné evakuaci, než k řízené. Silnou stránkou samovolné evakuaci můžu popsat jako, opuštění domova bez žádného řízení složkou IZS nebo orgány krizového řízení. Dalo by se říci, že tato evakuace probíhá bez davové paniky. Člověk nemusí svoje obydlí opustit v přesně stanovený čas a jen s evakuačním zavazadlem. Další výhodou tohoto opuštění domova je, že osoba opouští prostor ihned po zjištění nebezpečí, zpravidla svým dopravním prostředkem a může sebou vzít více věcí. Při řízené evakuaci je přesně stanovený čas a místo, kde evakuovaní nastoupí do připravených autobusů, které je odvezou na místo určení. Nevýhodou řízené evakuace je stanovený čas, místo a omezený počet zavazadel. Slabou stránku řízené i samovolné evakuace vidím v možnosti vzniku paniky, která je součástí naší lidské povahy a ve většině případů nastává při shromažďování více lidí.

Na základě zkušeností mohu uvést že, ve Středočeském kraji většinou dochází k samovolné evakuaci a to proto, že většina obyvatel oblastí, kde dochází k mimořádným událostem má již s tímto určité zkušeností a vědí, jak se mají zachovat, když zazní varovný signál. Lze konstatovat, že evakuovaní obyvatelé nejsou zvyklí dlouho být ubytováni někde po tělocvičnách a brzy po skončení nebezpečí se vrací do svých domovů a snaží se co nejrychleji uvést svá obydlí do provozuschopného stavu.

Zde bych jen pro informaci chtěl zmínit jednu řízenou evakuaci ve Středočeském kraji, a to z povodní z roku 2013, která byla nařízena orgány města Kralupy nad Vltavou.

Většina obyvatel, kteří se nacházejí v místech s vyšším výskytem možného úniku nebezpečných látek, vědí, jak se mají zachovat při jejich úniku a jsou schopni si připravit evakuační zavazadlo. V tomto případě vidím silnou stránku, protože takto připravený člověk je schopný v první etapě evakuace se o sebe postarat a není tím hned závislý na pomoci, kterou poskytuje IZS. Evakuační zavazadlo má obsahovat následující položky: jídlo, pití, cennosti, dokumenty, hračky a zábavu pro malé, telefon, rádio na baterie a baterku.

Tabulka 5.17 – Silné stránky evakuace

Silné stránky	Váha pozitiv
Nejvíce využívané a účinné opatření ochrany obyvatelstva	4
Připravenost orgánů pro řízení evakuace a zkušenosti z předchozích mimořádných událostí	5

Tabulka 5.18 - Slabé stránky evakuace

Slabé stránky	Váha negativ
Možnost vzniku paniky	4
Neprůchodnost komunikací při samovolné evakuaci	4

Tabulka 5.19 - Příležitosti evakuace

Příležitosti	Váha zlepšení
Podrobné plánování evakuace	4
Příprava orgánů pro řízení evakuace	4
Včasné a úplné informování obyvatelstva	4

Tabulka 5.20 - Hrozby evakuace

Hrozba	Váha hrozby
Ohrožení životů a zdraví obyvatelstva	4
Neuposlechnutí výzvy k evakuaci	4
Zvýšená kriminalita (rabování) v evakuované oblasti	3

5.1.8 Nouzové přežití

Nouzové přežití se plánuje pro řešení mimořádné události, které vyžaduje vyhlášení třetího a zvláštního stupně poplachu a opatření se zapracovávají

do havarijního plánu kraje, s cílem snížit dopady na zdraví a životy obyvatelstva. Zpravidla navazuje na evakuaci obyvatel ze zasaženého území nebo z prostoru ohroženého mimořádnou událostí a zahrnuje nouzové ubytování, nouzové zásobování potravinami a pitnou vodou, nouzovou dodávku elektrické energie, nouzové služby obyvatelstvu a humanitární pomoc. Jako základní se mně jeví nouzové ubytování, které může být řešeno jako krátkodobé, nebo dlouhodobé. Krátkodobé ubytování je řešeno do 24 hodin a jedná se o ubytování ve vytipovaných objektech, jako jsou ubytovny, školy, tělocvičny a jiná sportovní zařízení. Toto ubytování se nesmí nacházet v zóně havarijního plánování. Tato zařízení musí být vybavena dostatečnou kapacitou sociálních zařízení a musí splňovat základní hygienická kritéria. Jako závažnější opatření se mě jeví nouzové zásobování potravinami a pitnou vodou. Toto předpokládá určitou redukci množství a složení stravy a množství pitné vody, přičemž by měla být zabezpečena příprava dietní stravy. Rozšíření ubytovací kapacity pro nouzové ubytování poskytují materiální základny humanitární pomoci budované HZS kraje nebo předurčenými jednotkami SDH obcí, které zabezpečují komplexní péči o evakuované (materiál k výstavbě stanů, náhradní oblečení pro evakuované, sociální zařízení a zařízení k přípravě stravy). Na prvotní pomoc postiženému obyvatelstvu navazuje poskytování humanitární pomoci. Za tímto účelem podepsal HZS kraje a Krajský úřad Středočeského kraje dohodu o pomoci s neziskovými organizacemi ADRA, DIAKONIE, ARCIDIECÉZNÍ CHARITA a ČERVENÝ KŘÍŽ. Jejich pomoc probíhá formou vyhlášení sbírek materiální i finančních pomoci a v součinnosti s HZS kraje a jednotkami SDH obcí doručují tuto pomoc do nejvíce postižených oblastí. Humanitární pomoc je poskytována bezplatně s cílem zlepšit životní podmínky ohroženého obyvatelstva ve formě

materiální, finanční, psychosociální, právní a duchovní pomoci. Neopomenutelnou roli při organizaci humanitární pomoci sehrávají média. Díky svým přenosům z postižených oblastí ukazují ostatním obyvatelům, jaká je situace v místě mimořádné události. Díky těmto informacím, jsou obyvatelé ochotnější k poskytování jak materiálních, tak i finančních prostředků. Bohužel se často stává, že jejich informace, i když dobře míněné, se stávají kontraproduktivní. Stávalo se, že díky medializaci jedné rodiny nebo části obce, se pomoc dostala pouze někomu a sousedům, kteří zrovna nebyli v hledáčku zpravodaje, se dostalo méně nebo vůbec. Jako nápravu tohoto stavu vidím v sepsání dohody mezi HZS kraje a neziskovými organizacemi. Hasiči zpravidla mají nejlepší přehled o situaci v postižených oblastech a neziskové organizace mají nemalé zkušenosti s organizováním sbírek ve prospěch postiženého obyvatelstva. Proto je distribuce humanitární pomoci až po dohodě s HZS kraje více efektivní.

Tabulka 5.21 - Silné stránky nouzového přežití

Silné stránky	Váha pozitiv
Základní opatření ochrany obyvatelstva po provedené evakuaci, případně i bez evakuace	4
Solidarita (poskytnutí materiálních a finančních prostředků)	5

Tabulka 5.22 - Slabé stránky nouzového přežití

Slabá stránka	Váha negativ
Zvýšený tlak na psychiku obyvatelstva v podmínkách nouzového přežití	3
Nedostatečná pozornost ze strany obyvatelstva (zásoba trvanlivých potravin)	4
Materiál HZS se neobnovuje	4

Tabulka 5.23 - Příležitosti nouzového přežití

Příležitosti	Váha zlepšení
Osvěta mezi obyvatelstvem (vytváření zásob trvanlivých potravin a balené pitné vody pro případ nouzového přežití)	3
Uzavření písemných dohod s dodavateli služeb nezbytných dodávek pro nouzové přežití	4
Doplnění finančních prostředků	4

Tabulka 5.24 - Hrozby nouzového přežití

Hrozby	Váha hrozeb
Hrozba epidemie	3
Zneužití humanitární pomoci	3

6 DISKUZE

Téma bakalářské práce jsem volil s ohledem na mé profesní zařazení u hasičského záchranného sboru. Při výkonu služby, se setkávám s různými mimořádnými událostmi, které ohrožují obyvatele na životech a zdraví, jejich majetek nebo zvířata.

Dalším důvodem výběru tématu Analýza vývoje ochrany obyvatelstva a kapacit nouzového přežití ve Středočeském kraji bylo, že studuji tuto problematiku na Českém vysokém učení technickém na fakultě biomedicínského inženýrství, oboru ochrany obyvatelstva a touto prací jsem si prohluboval znalosti o historii ochrany obyvatelstva. Zjišťoval a analyzoval jsem, jak je zajištěna ochrana obyvatelstva ve Středočeském kraji před ničivými účinky mimořádných událostí.

Předmětem diskuze je shrnutí výsledků analýzy SWOT a to od varování a vyrozumění, ukrytí obyvatel, preventivně výchovné činnosti, improvizované ochrany, evakuace a nouzového přežití a vyhodnocení úrovně ochrany obyvatel ve Středočeském kraji. Tyto výsledky SWOT analýzy jsou rozděleny do několika bodů a to od silných stránek, slabých stránek, příležitosti a hrozby. V každé z těchto jednotlivých skupin jsou uvedena fakta a srovnání výsledků od vedoucích pracovníků krizového řízení u Hasičského záchranného sboru České republiky.

Varování ve SWOT analýze a s pomocí rozhovorů se služebními funkcionáři HZS Středočeského kraje, jsem došel k názoru a k těmto závěrům. Ve skupině silných stránek je vyhodnoceno, že ve Středočeském kraji je dostačující množství koncových prvků varování, a že lidé jsou schopni reagovat na varovný signál.

Ve slabých stránkách vyplynulo, že tyto koncové prvky jsou většinou rotačního typu, které nejsou schopny tento varovný signál doplnit o verbální informaci. Ve skupině příležitosti zlepšení systému varování je nejvýraznější navýšení finančních zdrojů. Ve skupině hrozby vyplynulo nedostatečné zabezpečení těchto technologií.

Přestože je ve Středočeském kraji dostatečné množství rotačních sirén, jejich mínusem je, že nejsou schopny předat mluvenou informaci o hrozícím nebezpečí. Rotační sirény jsou za roky používání dostatečně vyzkoušeny a my víme, že za málo finančních prostředků jsou schopny rychle a účinně varovat obyvatele před MÚ. Zlepšení systému varování obyvatel vidím nejen v investování větších finančních prostředků do nových prvků koncového varování, ale i do zlepšení zabezpečení těchto technologií. Na těchto závěrech se shodla většina respondentů. Menší část respondentů uvedla, že je nutná výměna celého systému za nové koncové prvky varování obyvatel. S tímto názorem menšiny nemohu souhlasit, protože se domnívám, že finanční náklady přesahují možnosti státního rozpočtu a společně s náklady na údržbu by mnohonásobně převýšily současné náklady. A jak jsem zkonstatoval, rotační sirény jsou časem prověřeny a vždy fungovaly.

Ukrytí ve SWOT analýze a s pomocí rozhovorů se služebními funkcionáři HZS Středočeského kraje, jsem došel k názoru a k těmto závěrům. Ve skupině silných stránek je pozitivně vyhodnocen systém nastavení složek IZS. Ve skupině slabých stránek je vyhodnoceno selhání lidského a technického faktoru. Ve skupině příležitosti souhlasím s nutností větší osvěty obyvatel. Ve skupině hrozeb vyplývá,

že obyvatelé Středočeského kraje nejsou dostatečně připraveni na MÚ, které by trvaly delší dobu.

Z analýzy SWOT vyplynulo, že k ukrytí obyvatel nelze využít stálých úkrytů, neboť jejich zpohotovení je řádově v hodinách a počtem nezabezpečují dostatečnou kapacitu ukrytí. Hlavním účelem těchto úkrytů byla ochrana před možným užitím zbraní hromadného ničení. Dnes je řešena ochrana obyvatel improvizovaným ukrytím před účinky antropogenních a nebo naturogenních katastrof. Zásady improvizovaného ukrytí jsou součástí výuky na základních a středních školách. Zlepšení znalostí obyvatel v provádění improvizovaného ukrytí zásadním způsobem zvyšuje jejich odolnost proti účinkům nebezpečných látek uniklých při mimořádné události. K zabezpečení základní ochrany obyvatel před účinky nebezpečných látek lze využít ochranných vlastností staveb. Ukrytí osob na krátkou dobu lze zabezpečit efektivně při minimálních nákladech. Na těchto závěrech se shodla většina respondentů. Dále vyplývá z odpovědí respondentů, že díky dobře nastavenému systému IZS, jsme schopni účinně pomoci postiženým obyvatelům ve velice krátké době. Na základě svých zkušeností souhlasím s poznatkami vedoucích pracovníků krizového řízení, že pro ochranu obyvatel je nejdůležitější aby si člověk byl schopen poradit svépomocí s účinky mimořádných událostí do příjezdu záchranných složek IZS.

V preventivně výchovné činnosti ve SWOT analýze a s pomocí rozhovorů se služebními funkcionáři HZS Středočeského kraje, jsem došel k názoru a k těmto závěrům. Preventivně výchovná činnost řeší otázky spojené s ukrytím obyvatel, improvizovanou ochranou, evakuací a varováním. Ve skupině silných stránek musím uvést, že do škol a jejich osnov se vrátila preventivně výchovná činnost.

Ve skupině slabých stránek se nachází nedodržení učebních osnov a s tím i související malá informovanost žáků, jak získané informace používat. Ve skupině příležitosti se jeví kvalitnější příprava lektorů, kteří se touto problematikou budou zabývat a vynaložení větších finančních prostředků na provádění preventivně výchovné činnosti obyvatel. Ve skupině hrozeb vyplývá, že obyvatelé Středočeského kraje nejsou dostatečně informováni o nebezpečích v jejich okolí a možnostech improvizované ochrany.

Vrácení preventivně výchovné činnosti do škol, je velkým kladem v zabezpečení ochrany obyvatel. Bohužel to nemá jen kladné stránky, protože stále chybí potřebné finanční prostředky na přípravu lektorů, kteří se touto problematikou budou zabývat. Dalším problémem je, že celá jedna generace obyvatel, neprošla touto výukou a svoje vědomosti si musí sami doučit, ale nemáme žádné zpětné vazby ani možnost ověření, jak zjistit, zda byla provedena náprava. S touto větou souvisí i další problém a to, že lidé v produktivním věku, mají malý zájem získávat informace v této činnosti a stále převládá názor, že stát se má o nás postarat. Sice mají pravdu, ale jen z části. Obyvatelé musí být schopni se o sebe postarat do příjezdu složek IZS sami. Bohužel i v této části práce musím zmínit nedostatek finančních prostředků a s tím i související počet lektorů, kteří řeší danou problematikou. Neznalost obyvatel jak se chovat při mimořádné události v mnoha případech znesnadňuje činnost zasahujícím záchranářům. Tato problematika se netýká jen Středočeského kraje, ale celé České republiky. S tímto tvrzením souhlasí všichni respondenti. V této části diskuze, považuji za důležité se ještě jednou zmínit, že děti jeví velký zájem o výuku formou hry, kdy si mohou různé pomůcky, které používá HZS ČR osahat a vyzkoušet. Ve středočeském kraji,

na kterou je práce zaměřena a z mých osobních zkušeností vím, že hasiči vyhlašují různé soutěže, které jsou cíleně směřovány na výuku této problematiky. Proto v jejich snažení vidím silnou stránku a věřím, že s takovým nasazením budou pokračovat i nadále. Slabou stránkou ve výuce preventivně výchovné činnosti je, v nedodržení předepsané osnovy a nezájmem ze strany učitelů se touto problematikou zabývat.

Improvizovaná ochrana ve SWOT analýze a s pomocí rozhovorů krizových pracovníků HZS ČR jsem došel k názoru a posouzení. Ve skupině silných stránek hodnotím, že obyvatelé jsou schopni si s prostředky, které mají k dispozici kdykoliv, vytvořit improvizovanou ochranu. Ve skupině slabých stránek se nachází problematika úzce spojená s preventivně výchovnou činností a to, že lidé, kteří neznají improvizovanou ochranu, jsou více ohroženi. Ve skupině příležitostí se jeví jako zlepšení situace kvalitnější výuka této problematiky ve školách a provádění preventivně výchovné činnosti mezi obyvateli. Ve skupině hrozba jsou všechna tato opatření shrnuta dohromady a to tím, že nevzdělaný občan v improvizované ochraně stojí více peněz za záchranu.

Obyvatelé, kteří jsou dříve vzděláni v branné výchově, nebo dnes v preventivně výchovné činnosti vědí, jak se zachovat a co dělat při vzniku nebezpečí. Ať už se jedná o havárie, nebo přírodní katastrofy. Tímto způsobem připravení obyvatelé mají větší schopnost rychle reagovat na následky mimořádné události bez větších následků. Další možností individuální ochrany je v možnosti nakoupení průmyslově vyráběných ochranných prostředků do vlastnictví fyzických osob. V tomto případě, vidím velké plus v možnosti nákupu pro svoji ochranu, ale na druhé straně se nám jeví neznalost lidí, jakou masku si zakoupit,

protože těchto prostředků je celá řada a věřím, že i zkušený občan by měl velké problémy si vybrat funkční prostředek. Slabou stránkou tohoto nákupu se může stát i neochota prodejců, kteří se snaží za každou cenu něco prodat a to jen díky vidině zisku. I když se rozhodneme pořídit si ochranou masku a další různé pomůcky na svoji ochranu, nemusí to znamenat, že již jsme chráněni. Zde odkazuji na kapitolu diskuze v preventivně výchovné činnosti, kde je zmíněno, že obyvatelé nejsou seznámeni s problematikou improvizované ochrany. K zabezpečení přípravy obyvatelstva v této problematice není vynakládáno dost finančních prostředků a chybí potřebný počet školitelů. S tímto tvrzením souhlasila i většina krizových pracovníků, kteří se danou problematikou zabývají u HZS ČR. V praxi se nám objevují případy, že obyvatelé, kteří si ochranné prostředky již zakoupili, je v praxi neumí používat. Proto nestačí pouze vynaložit finanční prostředky na pořízení ochranných prostředků, ale je důležitá i příprava obyvatelstva a zvyšování jeho znalostí v používání těchto pomůcek. Zde se zas dostáváme do kapitoly v preventivně výchovné činnosti a to větší osvětě a více pořadů s tematikou, která by se zadanou problematikou zabývaly.

Evakuace ve SWOT analýze a s pomocí rozhovorů se služebními funkcionáři HZS Středočeského kraje, jsem došel k názoru a k těmto závěrům. Do skupiny silných stránek zde uvádím dobrý systém varování a připravenost krizových pracovníků. Do skupiny slabých stránek zařazuji neznalost obyvatel v provádění improvizované ochrany, a že stát nevynakládá dostatečné množství finančních prostředků na přípravu provedení evakuace. Ve skupině příležitosti je možnost posílení finančních prostředků na ochranu obyvatel. Ve skupině hrozeb jsem uvedl nebezpečí ztrát na lidských životech.

Při evakuaci obyvatel z místa ohrožení hraje důležitou roli čas. Proto je dobré, že náš systém varování funguje na výbornou. Zde odkazuji na část první v diskuzi a to varování, kde je tato problematika diskutována. Bohužel evakuace ve většině případů, probíhá nekoordinovaně, protože obyvatelé nevědí, jak se při těchto událostech mají zachovat. Musím konstatovat, že se to netýká všech obyvatel, neboť ti, kteří již MU zažili, vědí, jak se mají zachovat. Ve skupině příležitosti mně vyplynula potřeba investice finančních prostředků, které by byly použity na větší osvětu obyvatel a zpracování plánů evakuace. S těmito poznatky souhlasí i většina krizových pracovníků a jen mi doplnili mé údaje o tom, jak jsou obyvatelé seznamováni s možným ohrožením. Respondenti se shodli, že informovanost obyvatel o ohrožení a řešení mimořádné události, je ze strany starostů nedůsledná. Bohužel většina starostů s touto problematikou nepracuje důsledně a nevyužívá k informování obyvatel webových stránek a místní zpravodaje. Po tomto zjištění jsem hledal více informací v obci, kde bydlím a nenašel jsem o této problematice žádnou zmínku, a proto s tímto tvrzením souhlasím. Z pozice záchranáře budu i nadále v praxi sledovat, zda se v budoucnu něco změní. Dále jsem se při šetření dozvěděl, že v podmínkách Středočeského kraje převládá spíše samovolná evakuace na místo řízené. Musím konstatovat, že mají pravdu, protože ve své práci záchranáře jsem byl již u několika povodní ve Středočeském kraji, kde ve většině případů probíhala samovolná evakuace a to proto, že lidé si raději určí čas odjezdu a po ukončení mimořádné události se brzy vracejí domů a snaží se co nejrychleji vrátit svá obydlí do původního stavu. Velice důležitou povahovou vlastností nás Čechů je soudržnost, která se projevuje ochotou většiny populace poskytnout finanční, materiální a pracovní výpomoc v krátké době po odeznění mimořádné události.

Nouzové přežití ve SWOT analýze a s pomocí rozhovorů se služebními funkcionáři HZS Středočeského kraje, jsem došel k názoru a k těmto závěrům. Do skupiny silných stránek zařazuji solidaritu a soudržnost občanů ČR. Ve skupině slabých stránek vyplynul velký nedostatek, že se materiál nouzového přežití neobnovuje. Ve skupině příležitostí se opakuje nutnost vynaložení větších finančních prostředků pro obnovu a dokoupení materiálů do skladů. Ve skupině hrozeb je zásadní hrozba epidemií a nárůstu kriminality.

Respondenti se shodli, že obyvatelé České republiky nejsou lhostejní k osudu lidí, kteří byli postiženi mimořádnou událostí a mají snahu vždy poskytnout pomoc materiální i finanční. Tato pomoc již byla několikrát realizována, například při povodních na Moravě, v Libereckém, Ústeckém a Středočeském kraji. Dále jsem při šetření zjistil, že rozdělování humanitární pomoci probíhalo dříve nekoordinovaně a nerovnoměrně. Zde negativní roli sehrávala často média, která svými reportážemi soustřeďovala pozornost na jednotlivá místa postižení a vedla k soustředění humanitární pomoci do jednoho místa (například osada Zálezly). Nápravu vidím v řízení rozdělování humanitární pomoci s využitím terénních pracovníků neziskových organizací, kteří se v postižených oblastech pohybují a mají přehled o konkrétních potřebách jednotlivých domácností. Podepsáním smlouvy mezi HZS Středočeského kraje a neziskovými organizacemi došlo k zásadní změně v organizování humanitární pomoci a její rozdělování mezi postižené obyvatele. Téma nouzového přežití jsem nemohl sám posoudit, protože nemám přehled o zásobách a ani nemám tak velké zkušenosti s tou problematikou. Proto jsem téma řešil s krizovými pracovníky a všichni se shodli na stejném závěru, že ve skladech s materiálem nouzového přežití u HZS

ČR by bylo zapotřebí zakoupení nového materiálu pro nouzové přežití osob. Prostředky nouzového přežití jsou ve většině případů zastaralé, v nevhodném velikostním sortimentu a pouze se vydávají, ale nedoplňují. Já se s tímto tvrzením ztotožňuji a souhlasím s vyjádřením respondentů. Více finančních prostředků pro nákup nového nouzového materiálu.

Abychom, nebyli jen kritičtí, zlepšení vidím ve vybavení hasičských stanic HZS ČR, které byli dovybaveni o materiál nouzového přežití, který má pomoci při překonání prvotních účinků nastalé události. Tento materiál je předurčený k pomoci lidem, než budou aktivovány všechny složky a s tím i spojené neziskové organizace. Ve své dosavadní praxi jsem zatím neměl možnost s tímto materiálem zasahovat, ale věřím, že pro prvotní ochranu lidí je dostačující a že i nadále se materiál nouzového přežití bude rozšiřovat. Za tímto účelem byly HZS krajů vybaveny kontejnerem nouzového přežití k poskytnutí rychlé a účinné pomoci s kapacitou poskytnutí pomoci až pro 50 osob. Každá stanice HZS má vytvořenu jednu soupravu materiálu nouzového přežití pro 20 osob a pro potřeby územního odboru pro 50 osob. Výše uvedený materiál je připravený na stanicích HZS k okamžitému výdeji na výzvu velitele zásahu.

7 ZÁVĚR

Z dokumentů a výpovědi respondentů, jsem získal a zpracoval informace, které mě vedou k těmto závěrům. Ochrana obyvatelstva na území Středočeského kraje, je věnována náležitá pozornost. Odpovědní pracovníci krajského úřadu a starostové obcí problematiku ochrany obyvatelstva pravidelně řeší a přijímají účinná opatření k předcházení mimořádné události na území Středočeského kraje. Hasičský záchranný sbor se aktivně podílí na řešení mimořádných událostí a k vyšší informovanosti obyvatel přispívá preventivně výchovnou činností a to převážně v mateřských a základních školách. Výuka této problematiky probíhá formou ukázek a her, což děti baví. Z poznatků také vyplývá, že středoškolská a vysokoškolská mládež stejně jako dospělá populace, nejeví o tuto problematiku patřičný zájem.

Území Středočeského kraje je dobře zabezpečené po stránce varování obyvatel, což se ukázalo i u povodní v roce 2002, 2010 a v roce 2013. Nedostatkem se jeví pouze převaha rotačních sirén, které neumožňují následné předání varovné informace. Proto musí starostové obcí řešit předání této varovné informace jiným způsobem, např. SMS zprávou, prostřednictvím vozidel HZS, policie, nebo pověřených pracovníků starostou obce. Nestačí tedy vyhlásit varovný signál bez tísňové informace.

Musím konstatovat, že materiál určený k nouzovému přežití, který skladuje HZS je zastaralý a v neodpovídajícím velikostním sortimentu. Jedná se o materiál, který je převážně vyřazený z vojenských skladů a Hasičský záchranný sbor není

schopen tento materiál obnovit vzhledem k finanční náročnosti v rozpočtu HZS Středočeského kraje.

S překonáním nedostatku chybějícího materiálu pomáhají neziskové organizace, které vyhláší humanitární sbírky oblečení a potravin pro ohrožené obyvatelstvo mimořádnou událostí. Díky spolupráci složek integrovaného záchranného systému s neziskovými organizacemi, můžeme poměrně dobře zásobovat obyvatele v ohrožených oblastech.

K získání výsledků diskuze jsem použil analýzu SWOT, která je rozdělena do čtyř bodů a měla za cíl zjistit skutečný stav ochrany obyvatelstva ve Středočeském kraji před následky mimořádných událostí.

Z mého pohledu věřím, že při ohrožení obyvatel Středočeského kraje jsou složky IZS připraveny jim pomoci. Řešená problematika si zaslouží větší pozornost všech zodpovědných pracovníků a investování finančních prostředků. Domnívám se, že obě tyto investice se společnosti mnohonásobně vrátí.

Cílem této bakalářské práce bylo zjistit, zda je Středočeský kraj připraven k řešení mimořádných událostí, které na jeho území mohou nastat. Mé závěry by mohly být využity, jako návrh pro možné zlepšení v zabezpečení ochrany obyvatel ve Středočeském kraji.

8 SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

CO	Civilní obrana, civilní ochrana
CPO	Civilní protiletecká obrana
ČR	Česká republika
ČSFR	Česká a Slovenská Federativní republika
EU	Evropská unie
HZS kraje	Hasičský záchranný sbor Středočeského kraje
IZS	Integrovaný záchranný systém
NATO	Severoatlantická aliance
ORP	Obec s rozšířenou působností
PIO	Prostředky individuální ochrany
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
JSVV	Jednotný systém varování a vyrozumění

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ŠILHÁNEK, Bohumil a Josef DVOŘÁK. *Stručná historie ochrany obyvatelstva v našich podmínkách*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. ISBN 80-86640-12-4.
- [2] ŘEHÁK, David a Jana PUPÍKOVÁ. *Ukrytí obyvatelstva v České republice*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2015. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-152-1.
- [3] SNÁŠELOVÁ, Alena, ed. *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2006 s výhledem do roku 2015*. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2003. ISBN 80-86640-13-2.
- [4] *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020: schválená usnesením vlády č. 165 ze dne 25. února 2008*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2008. ISBN 978-80-86640-91-4.
- [5] *Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2020 s výhledem do roku 2030*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2014. ISBN 978-80-86466-50-7.
- [6] KRÍŽ, Zdeněk. *Česká republika v bezpečnostní architektuře Evropy*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - AVIS, 1998. ISBN 80-86049-72-8.

[7] MARTÍNEK, Bohumír. *Metodický manuál pro přípravu preventistů ochrany obyvatelstva*. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2014. ISBN 978-80-7385-146-0.

[8] KRATOCHVÍLOVÁ, Danuše. *Ochrana obyvatelstva*. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2005. ISBN 80-86634-70-1.

[9] PACINDA, Štefan a Ján PIVOVARNÍK. *Kolektivní ochrana obyvatelstva*. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-67-9.

[10] Ústavní zákon: Základní ustanovení. *Zákony pro lidi: ústavní zákon* [online]. 1998 [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>

[11] *Krizové zákony: krizový zákon, integrovaný záchranný systém, hospodářská opatření pro krizové stavy, obnova území ; Hasičský záchranný sbor ; Požární ochrana : zákony, nařízení vlády, vyhlášky : redakční uzávěrka ..* Ostrava: Sagit, 2007-. ÚZ. ISBN 978-80-7488-135-0.

[12] Zákon č. 254/2001 Sb.: Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). *Zákony pro lidi: Zákon o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon)* [online]. 2001 [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>

[13] Zákon č. 224/2015 Sb. Zákon o prevenci závažných havárií. *Zákony pro lidi: Předmět úpravy* [online]. 2015 [cit. 2017-05-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2015-224>

[14] HYLÁK, Čestmír a Ján PIVOVARNÍK. *Individuální a kolektivní ochrana obyvatelstva* ČR. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2016. ISBN 978-80-87544-18-1.

[15] RICHTER, Rostislav. *Ochrana obyvatelstva a Dodatkový protokol I o ochraně obětí mezinárodních ozbrojených konfliktů*. Praha: Ministerstvo vnitra, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2010. ISBN 978-80-86640-55-6.

[16] LINHART, Petr. *Některé otázky ochrany obyvatelstva*. České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta, 2006. ISBN 80-7040-854-5.

[17] Kolektiv autorů. *Ochrana obyvatelstva: Studijní materiál k modulu E*. Praha: Tiskárna MV,p.o., 2006. ISBN Není uvedeno.

[18] Úkoly a působnost: Legislativní rámec ochrany obyvatelstva. Úkoly a působnost: Legislativní rámec ochrany obyvatelstva [online]. GŘ HZS ČR, 2017 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/ukoly-a-pusobnost-legislativni-ramec-ochrany-obyvatelstva.aspx>

[19] Krizové a havarijní plánování: Pojmy a definice krizového řízení. Krizové a havarijní plánování: Pojmy a definice krizového řízení [online]. GŘ HZS ČR, 2017 [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-ke-stazeni-ff.aspx?q=Y2hudW09Mw%3D%3D>

- [20] Krizové řízení: Základní pojmy a definice. Krizové řízení: Základní pojmy a definice [online]. GŘ HZS ČR: GŘ HZS ČR, 2017 [cit. 2017-04-23]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/zakladni-pojmy-a-definice.aspx>
- [21] Nouzové přežití: Opatření pro nouzové přežití. Nouzové přežití: Opatření pro nouzové přežití [online]. GŘ HZS ČR, 0117n. 1. [cit. 2017-05-07]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/opatreni-pro-nouzove-preziti-558778.aspx>
- [22] *Zpráva o stavu ochrany obyvatelstva v České republice 2015*. GŘ HZS ČR, 2015. ISBN Není uvedeno. ISSN Není uvedeno.
- [23] Ochrana obyvatelstva v historii po současnost: Vznik civilní protiletecké ochrany. Hasičský záchranný sbor moravskoslezského kraje [online]. WPublisher, 2011 [cit. 2017-05-10]. Dostupné z: <http://www.hzsmsk.cz/index.php?a=cat.46>
- [24] Ochrana obyvatelstva: koncepční materiály. Ochrana obyvatelstva [online]. Praha: GŘ HZS ČR, 2016 [cit. 2017-05-10]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/ochrana-obyvatelstva-v-ceske-republice.aspx>
- [25] Ochrana obyvatelstva a krizové řízení: skripta. Praha: Ministerstvo vnitra - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, 2015. ISBN 978-80-86466-62-0.
- [26] ŘEHÁK, David a Libor FOLWARCZNY. Východiska technického a organizačního zabezpečení ochrany obyvatelstva. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2012. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-117-0.

[27] JUKL, Marek. ŽENEVSKÉ ÚMLUVY A DODATKOVÉ PROTOKOLY: Stručný přehled. 2. Praha, 2005. ISBN 80-254-1792-1.

[28] Ochrana obyvatelstva: Koncepce ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020. Ochrana obyvatelstva [online]. Praha: MV-GŘ HZS ČR, 2017 [cit. 2017-05-10]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/koncepce-ochrany-obyvatelstva-do-roku-2013-s-vyhledem-do-roku-2020-503181.aspx>

10 SEZNAM POUŽITÝCH OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - náklady na údržbu úkrytového fondu	86
Obrázek 2 - Povodeň 2013 Středočeský kraj	91
Obrázek 3 - Česká republika - sklady ve kterých je uložen materiál pro výstavbu materiální základny humanitární pomoci	92

11 SEZNAMU POUŽITÝCH TABULEK

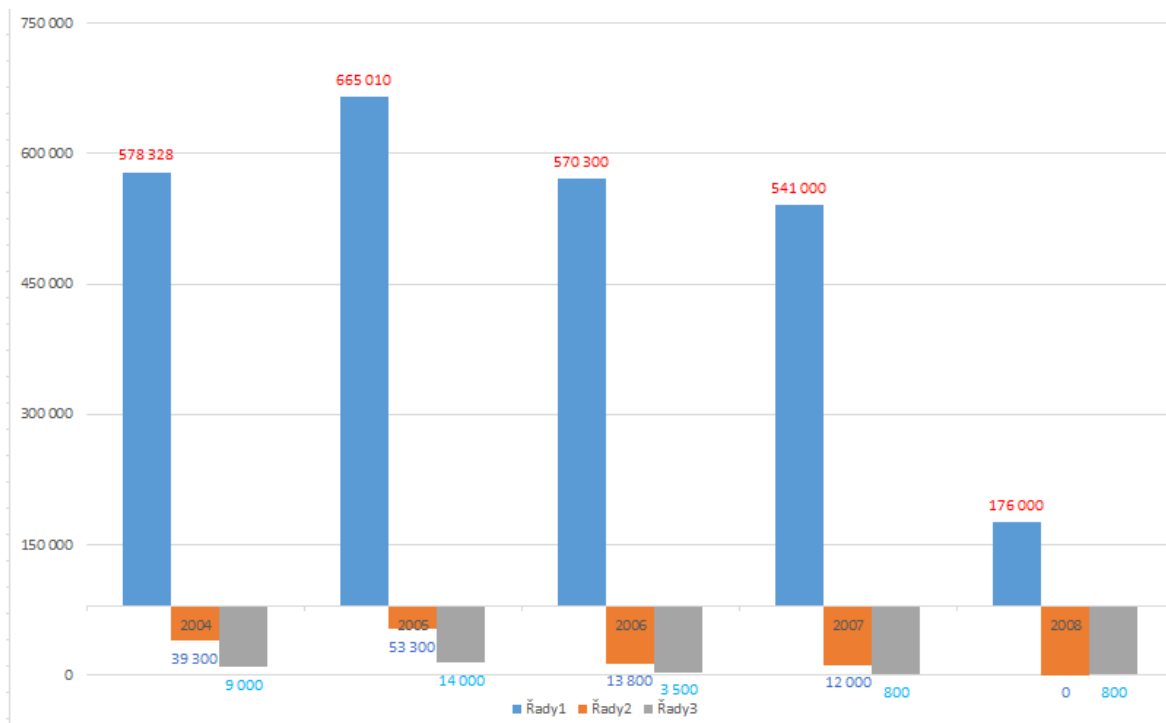
Tabulka 5.1 - Silné stránky varování.....	43
Tabulka 5.2 - Slabé stránky varování.....	43
Tabulka 5.3 - Příležitosti varování	44
Tabulka 5.4 - Hrozby varování.....	44
Tabulka 5.5 - Silné stránky ukrytí.....	46
Tabulka 5.6 - Slabé stránky ukrytí	47
Tabulka 5.7 - Příležitosti ukrytí	47
Tabulka 5.8 - Hrozby ukrytí.....	48
Tabulka 5.9 - Silné stránky v preventivně výchovné činnosti	50
Tabulka 5.10 - Slabé stránky v preventivně výchovné činnosti	51
Tabulka 5.11 - Příležitosti v preventivně výchovné činnosti	51
Tabulka 5.12 - Hrozby v preventivně výchovné činnosti	52
Tabulka 5.13 - Silné stránky individuální ochrany	55
Tabulka 5.14 - Slabé stránky individuální ochrany	55
Tabulka 5.15 - Příležitosti individuální ochrany	56
Tabulka 5.16 - Hrozby individuální ochrany.....	56
Tabulka 5.17 – Silné stránky evakuace.....	59
Tabulka 5.18 - Slabé stránky evakuace	59
Tabulka 5.19 - Příležitosti evakuace	60
Tabulka 5.20 - Hrozby evakuace	60
Tabulka 5.21 - Silné stránky nouzového přežití	62
Tabulka 5.22 - Slabé stránky nouzového přežití.....	63
Tabulka 5.23 - Příležitosti nouzového přežití.....	63

Tabulka 5.24 - Hrozby nouzového přežití	64
Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje	93
Tabulka 12.2 - Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje	94
Tabulka 12.3 - Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje	95
Tabulka 12.4 - Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje	96

12 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - Náklady na údržbu úkrytového fondu.....	86
Příloha 2 - Přehled finančních prostředků vynakládaných na údržbu úkrytového fondu ve Středočeském kraji	87
Příloha 3 - Stav úkrytového fondu ve Středočeském kraji.....	88
Příloha 4 - Přehled koncových prvků varování a vyrozumění zapojených do JSSV na území Středočeského kraje.....	89
Příloha 5 - Povodeň 2013 Středočeský kraj	91
Příloha 6 Česká republika - sklady ve kterých je uložen materiál pro výstavbu materiální základny humanitární pomoci.....	92
Příloha 7 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje.....	93
Příloha 8 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje.....	94
Příloha 9 -Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje	95
Příloha 10 - Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje	96

Příloha 1 - Náklady na údržbu úkrytového fondu

Obrázek 1 - náklady na údržbu úkrytového fondu [zdroj: vlastní 28.4.2017]

Příloha 2 - Přehled finančních prostředků vynakládaných na údržbu úkrytového fondu ve Středočeském kraji

Vyřazeno v roce	2004	2005	2006	2007	2008
Odměny údržbářům	578 328	665 010	570 300	541 000	510 000
Revize a náklady na elektřinu	39 300	53 300	13 800	12 000	0
Nákup materiálu na údržbu	9 000	14 000	3 500	800(úkryty v majetku HZS)	800(úkryty v majetku HZS)
CELKEM	626 628	732 310	587 600	553 800	510 800

K 30.4.2008 byly vypovězené smlouvy o proplacení refundací údržbářům stálých úkrytů. V souladu s tímto ukončením smluv byly proplacené pouze 4 měsíce tj. 176 000Kč.

Přehled finančních prostředků vynakládaných na údržbu úkrytového fondu ve Středočeském kraji [zdroj: vlastní 10.4.2017]

Příloha 3 - Stav úkrytového fondu ve Středočeském kraji

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Počet úkrytů k 31.12.	583	581	568	538	405	317	284	255	231	212	198	185	181	147
Kapacita ukryvaných k 31.12.	100 322	100 122	95 192	89 036	71 413	59 487	55 284	49 943	38 450	33 328	30 952	30 012	29 636	27 099
Počet vyřazených úkrytů	2	13	30	133	88	33	29	24	19	14	13	4	22	12
Snížení kapacity ukryvaných o	200	4 930	6 156	17 623	11 926	4 203	5 341	11 493	5 122	2 376	940	376	2 537	1 750

Stav úkrytového fondu ve Středočeském kraji [zdroj: vlastní 15.4.2017]

Příloha 4 - Přehled koncových prvků varování a vyzoomění zapojených do JSSV na území Středočeského kraje

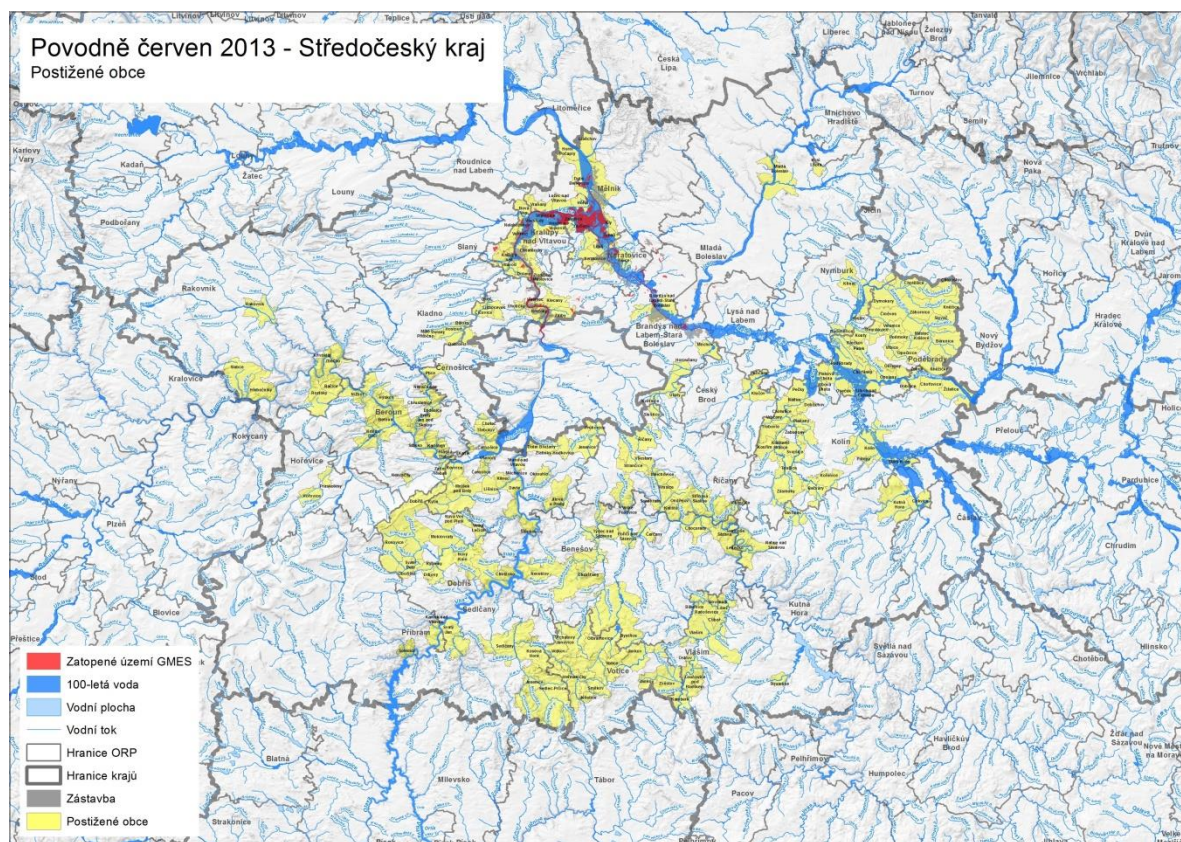
Počet sirén a rozhlasů v jednotlivých ORP			
ÚO Benešov	Elektrické s.	Elektronické s.	Obecní rozhlas
ORP Benešov	32	0	1
ORP Vlašim	31	0	5
ORP Votice	7	0	1
ORP Celkem	70	0	7
ÚO Beroun	Elektrické s.	Elektronické s.	Obecní rozhlas
ORP Beroun	33	0	6
ORP Hořovice	12	0	3
ORP Celkem	45	0	9
ÚO Kladno	Elektrické s.	Elektronické s.	Obecní rozhlas
ORP Kladno	44	0	2
ORP Slaný	33	0	1
ORP Černošice	47	0	1
ORP Rakovník	58	0	2
ORP Celkem	182	0	6
ÚO Kolín	Elektrické s.	Elektronické s.	Obecní rozhlas
ORP Kolín	41	1	11
ORP Český Brod	15	0	0
ORP Říčany	27	0	1
ORP Celkem	83	1	12
ÚO Kutná Hora	Elektrické s.	Elektronické s.	Obecní rozhlas
ORP Kutná Hora	30	0	7
ORP Čáslav	26	1	1
ORP Celkem	56	1	8
ÚO Mělník	Elektrické s.	Elektronické s.	Obecní rozhlas
ORP Kralupy nad Vltavou	14	10	5
ORP Mělník	34	0	6
ORP Neratovice	13	9	6

ORP Celkem	61	19	17
ÚO Mladá Boleslav			
	Elektrické s.	Elektronické s.	Obecní rozhlas
ORP Mladá Boleslav	31	16	4
ORP Mnichovo Hradiště	5	0	0
ORP Brandýs nad Labem	28	5	4
ORP Celkem	64	21	8
ÚO Nymburk			
	Elektrické s.	Elektronické s.	Obecní rozhlas
ORP Nymburk	25	0	3
ORP Lysá nad Labem	10	0	1
ORP Poděbrady	20	0	1
ORP Celkem	55	0	5
ÚO Příbram			
	Elektrické s.	Elektronické s.	Obecní rozhlas
ORP Příbram	21	6	3
ORP Dobříš	11	2	1
ORP Sedlčany	13	2	2
ORP Celkem	45	10	6

Celkem dohromady: 661 52 78

Přehled koncových prvků varování a vyznění zapojených do JSSV na území Středočeského kraje [zdroj: HZS]

Příloha 5 - Povodeň 2013 Středočeský kraj

Obrázek 2 - Povodeň 2013 Středočeský kraj [zdroj: GIS HZS]

Příloha 6 Česká republika - sklady ve kterých je uložen materiál pro výstavbu materiální základny humanitární pomoci

Obrázek 3 - Česká republika - sklady ve kterých je uložen materiál pro výstavbu materiální základny humanitární pomoci [zdroj: GIS HZS]

Příloha 7 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje

ÚO HZS / stanice HZS	Druh materiálu v soupravě	Stan	Lehátko	Stůl	Zdiele	Přítokový aparát pytel (100/50)	Tilko	Trenýřky	Kosilky	Kalhoty a d	Obuv (pár)	Pomůcky (pár)	Kapesník	Ručník	Utěrka	Mýdlo	Uměl. umývadla	Další hygienické prostřed.	Vantena ohřev potrav.	Nádoba ohřev potravín	Naběračka	Otvírákna konzervy	Třídlejšídel. nádoby	Přibory	Termos (12litrů)	Nosítka zdravot.	Nádoba na vodu (20lt)	Brašna zdravot.	Igeit. pytlů (krumpáč, lopata, sekera píla)		
																														plán.	skuteč.
ÚO MĚLNÍK	plán.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	50	100	100	100	50	5			2	5	3	50	50	50	5	3	5	2		
	skuteč.	1	5	2	10	260	50	50	50	50	50	50	100	100	100	50	5			2	0	3	50	50	50	5	3	5	2	4	0
st. MĚLNÍK	plán.					20	20	20	20	20	20	20													1						
	skuteč.					20	20	20	20	20	20	20													1						
st. KRALUPY N. V.	plán.					20	20	20	20	20	20	20													1						
	skuteč.					20	20	20	20	20	20	20													1						
ÚO KLADNO	plán.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	50	100	100	100	50	5		1	2	5	3	50	50	50	5	3	5	2	1	
	skuteč.	1	5	2	10	50	50	50	130	80	50	190	150	120	98	52	5			2	5	1	62	50	50	5	3	5	2	5	1
st. KLADNO	plán.					20	20	20	20	20	20	20													1						
	skuteč.					40	30	30	30	20	30	30													1						
st. SLANY	plán.					20	20	20	20	20	20	20													1						
	skuteč.					40	30	30	30	20	30	30													1						
st. STOCHOV	plán.					20	20	20	20	20	20	20													1						
	skuteč.					40	30	30	30	20	30	30													1						

Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje [zdroj: HZS]

Příloha 8 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje

ÚO HZS / stanice	Druh materiálu v soupravě	Stan	Lehátko	Stůl	Zidle	Příkrývka/spací pytel	Tlako	Trenýtky	Košile	Kalhoty/montérky	Ponožky (pár)	Kapesník	Ručník	Utěrka	Mýdlo	Uměl. umývadla	Další hygienické prostřed.	Vařič na ohřev potravin	Nadoba na ohřev potravin	Naběračka	Otvírák na konzervy	Třídílné/jelelní nádoby	Přibory	Termos (1,2 litrů)	Nosítka zdravot.	Nádoba na vodu (20 lit)	Brašna zdravot.	Sada igelit. pytlů (Krumpáč, lopata, sekera)	
st. REVNICE	plán.					20	20	20	20	20	20													1					
	skuteč.					60	65	60	60	60	64													3					
st. ROZTOKY	plán.					20	20	20	20	20	20													1					
	skuteč.					0	0	0	0	0	0													0					
st. JÍLOVÉ	plán.					20	20	20	20	20	20													1					
	skuteč.					0	0	0	0	0	0													0					
st. RAKOVNÍK	plán.					20	20	20	20	20	20													1					
	skuteč.					20	20	20	20	20	20													1					
ÚO BEROUN	plán.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	50	100	100	100	50	5	1	2	5	3	50	50	50	5	3	5	2	1
	skuteč.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	50	100	100	100	50	5	0	2	0	0	50	50	50	5	3	5	2	0
st. BEROUN	plán.					20	20	20	20	20	20													1					
	skuteč.					20	20	20	20	20	20													1					
st. HOŘOVICE	plán.					20	20	20	20	20	20													1					
	skuteč.					20	20	20	20	20	20													1					
ÚO KOLÍN	plán.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	50	100	100	100	50	5	1	2	5	3	50	50	50	5	3	5	2	1
	skuteč.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	50	100	100	100	50	5		0	5	3	50	50	50	5	3	5	2	1
st. KOLÍN	plán.					20	20	20	20	20	20													1					
	skuteč.					20	20	20	20	20	20													1					

Tabulka 12.2 - Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje [zdroj: HZS]

Příloha 9 -Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS
Středočeského kraje

ÚO HZS / stanice	Druh materiálu v soupravě	Lehátko Stan	Stůl	Zidle	Přikrývka/spací pytel	Tlilko	Tenyčky	Košile	Kalhoty(monitory, tepláky,atd	Ponožky (pár)	Kapesník	Ručník	Ušerka	Mýdlo	Uměl. umývadla	Další hygienické prostřed.	Váň na ohřev potrav.	Nádoba na ohřev potravin	Naběračka	Otvírák na konzervy	Třídílné/ideální nádoby	Příbory	Termos (2litrů)	Nosilka zdravot.	Nádoba na vodu (20l)	Brašna zdravot.	Sada igelit. pytlů (Kumpáč, lopata, sekera pyta atd.	
																												plán.
st. ČESKÝ BROD	plán.				20	20	20	20	20	20																		
	skuteč.				20	20	20	20	20	20																		
st. ŘÍČANY	plán.				20	20	20	20	20	20																		
	skuteč.				20	20	20	20	20	20																		
st. OVČÁRY	plán.				20	20	20	20	20	20																		
	skuteč.				20	10			16																			
ÚO KUTNÁ HORA	plán.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	100	100	100	100	50	5	2	5	3	50	50	50	5	3	5	2	
	skuteč.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	100	100	100	100	50	5	2	0	0	50	50	50	5	3	5	2	2
st. KUTNÁ HORA	plán.				20	20	20	20	20	20																		
	skuteč.				20	20	20	20	20	20																		
st. ČÁSLAV	plán.				20	20	20	20	20	20																		
	skuteč.				20	20	20	20	20	20																		
st. ZRUČNÁ SÁZ	plán.				20	20	20	20	20	20																		
	skuteč.				20	20	20	20	20	20																		
st. UHLÍRSKÉ J.	plán.				20	20	20	20	20	20																		
	skuteč.				20	20	20	20	20	20																		
ÚO MĚLNÍK	plán.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	100	100	100	100	50	5	2	5	3	50	50	50	5	3	5	2	
	skuteč.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	100	100	100	100	50	5	2	0	3	50	50	50	5	3	5	2	4
st. MĚLNÍK	plán.				20	20	20	20	20	20																		
	skuteč.				483	20	20	20	20	20																		

Tabulka 12.3 - Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS
Středočeského kraje [zdroj: HZS]

Příloha 10 - Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje

ÚO HZS / stanice	Druh materiálu v soupravě	Stán	Lehátko	Stůl	Zdiele	Příkrývka/spací pytel	Tlako	Trenýky	Košile	Kalnoky(moněry, tepláky, atd)	Obuv (pař)	Ponožky (pař)	Kapesník	Ručník	Utěrka	Mýdlo	Uměl. umývadla	Další hygienické prostřed.	Vařič na ohřev potrav.	Nádoba na ohřev potravin	Naběračka	Otvírák na konzervy	Třídílné/idelní nádoby	Přibory	Termos (12litrů)	Nositka zdravot.	Nádoba na vodu (20l)	Brašna zdravotnic.	Sada igelit. pytlů (Krumpáč, lopata, sekera pyla atd.	
st. NYMBURK	plán.					20	20	20	20	20		20																		
	skuteč.					20	20	20	20	20		20																		
st. PODĚBRADY	plán.					20	20	20	20	20		20																		
	skuteč.					20	20	20	20	20		20																		
ÚO PŘIBRAM	plán.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	50	100	100	100	50	5	1	2	5	3	50	50	50	5	3	5	2		
	skuteč.	1	5	2	10	100	50	50	50	50	50	50	100	100	100	50	5		1	4	2	50	50	30	5	3	5	2	4	
st. PŘIBRAM	plán.					20	20	20	20	20		20																		
	skuteč.					20	20	20	20	20		20																		
st. DOBRÍŠ	plán.					20	20	20	20	20		20																		
	skuteč.					20	20	20	20	20		20																		
st. SEDLČANY	plán.					20	20	20	20	20		20																		
	skuteč.					20	20	20	20	20		20																		
HZS CELKEM	plán.	9	45	18	90	1560	1090	1100	1090	1090	450	1090	900	900	900	450			18	45	27	450	450	450	77	27	45	18		
HZS CELKEM	skuteč.	9	45	18	90	2173	1090	1100	1090	1116	450	1244	950	920	898	452	45	0	13	21	15	462	430	450	77	27	45	18	1	

Tabulka 12.4 - Tabulka 12.1 - zabezpečení materiálem nouzového přežití u HZS Středočeského kraje [zdroj: HZS]